

BV20.0172

Datum vergadering : 11 november 2020 (vervolg van 10 november 2020)

Digitaal aanwezig via Teams:

Commissieleden:

Leefbaar 3B : Henk Meester, Jan Pieter Blonk
VVD : Mauriel van As, Matthijs Machielse
CDA : Hans van der Stelt, Charles van Harn
WIJ Lansingerland : Jan Jumelet, Jan Alsemgeest
CU : Kees Willem Markus, Arjen Hofman
D66 : Michiel Muis, Ronald van der Stad
GroenLinks : Menno Duk, Anja de Geus
PvdA : Petra Verhoef, Valmir Xhemaili

Wethouders : Simon Fortuyn en Jan-Willem van den Beukel

Aanwezig in de raadszaal:

Voorzitter : Nelleke Bouman
Commissiegriffier : Karin Koemans

Afwezig

Leefbaar 3B : Georgine Zwinkels

1. Heropening en mededelingen voorzitter

De voorzitter, om 20.30 uur: Dames en heren van de commissie ruimte, de leden, en een ieder die afgestemd heeft op deze commissievergadering, een ieder hartelijk welkom. Ik heropen deze commissievergadering na gisterenavond gestopt te zijn. Alvorens wij met de vergadering gaan beginnen, is het gewoonte om na te gaan wie er allemaal in de vergadering aanwezig zijn.

De heer Alsemgeest, de heer Van As, de heer Blonk, de heer Duk, mevrouw De Geus, de heer Van Harn, de heer Hofman, de heer Jumelet, de heer Machielse, de heer Markus, de heer Meester, de heer Muis, de heer Van der Stad, de heer Van der Stelt, mevrouw Verhoef en de heer Xhemaili: aanwezig.

Ik heb bericht van verhindering ontvangen van mevrouw Zwinkels. Dan ga ik naar de wethouders. De heer Van den Beukel en de heer Fortuyn: aanwezig.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De voorzitter: Het is een geschorste vergadering, we gaan weer verder. De geluidsschermen N209 en Wilderszijde staan dus nu op de agenda. Er zijn voor vanavond 2 sprekers voor agendapunt 6.g, actualisatie ondergrondse infrastructuur. Mijn voorstel is eerst de twee besprekpunten te doen en daarna 6.g. Kan dat uw goedkeuring krijgen? Ik zie een duimpje omhoog en verder geen op- en aanmerkingen. Prima.

Inventarisatie rondvragen

De voorzitter: Dan heb ik gisteren gemeld, dat er twee rondvragen zijn voor de commissie ruimte. Ik wil het woord even geven aan de heer Van As. De heer Van As, VVD: We hebben een rondvraag ingediend over deelscooters. Er is wat verwarring geweest. Er zijn ook art.37 vragen ingediend door L3B. Onze vragen zijn ietwat aanvullend daarop, maar we hebben begrepen via de griffie, dat de beantwoording zal plaatsvinden via de beantwoording van die art.37 vragen van L3B, dus ik trek onze rondvraag in. De voorzitter: Dan is de rondvraag over van GL over de flitspalen Noordeindseweg, maar dat is aan het einde van de vergadering. Heeft u een vraag, die u bij de tweede ronde wil stellen, dan kunt u gebruik maken van het bekende vraagtekentje.

2. Sprekers

De voorzitter: We hebben twee sprekers:

1. De heer M. Janssen Lok, Dunea, inzake agendapunt 6.g;
2. De heer H. Halsema, Stedin, inzake agendapunt 6.9.

Inspreker 1:

De heer Janssen Lok: Geachte commissieleden en andere aanwezigen, mijn naam is Mark Jansen-Lok en ik werk voor Dunea en ik wil jullie bedanken, omdat ik in mag spreken vanavond om onze inzichten te geven op het voorliggende pakket aan regelgeving. Ik spreek vanavond ook namens Evides Waterbedrijf, dus het andere waterbedrijf, dat een klein aandeel heeft in uw gemeente. Lansingerland staat voor grote uitdagingen nu en in de toekomst gaat u de energietransitie, de klimaatadaptatie en de bevolkingsgroei in goede banen leiden in uw gemeente. Er is terecht de noodzaak geconstateerd om nieuwe randvoorwaarden te scheppen. Ook wij vinden dat dit nodig is. Het zal een enorme puzzel worden om alle vitale functies een plek te gaan geven in de openbare ruimte, ondergronds en bovengronds. In onze ogen een puzzel, waar de gemeente alleen niet uit zal komen, maar die wel gezamenlijk op te lossen is. De drinkwaterinfrastructuur van Dunea is cruciaal voor de invulling van onze vitale functie, namelijk het voorzien van drinkwater aan 1,4 miljoen inwoners in het westen van Zuid-Holland. Dat maakt Dunea een prominente speler in de ondergrond en daarmee een belangrijke belanghebbende bij deze regelgeving. Hetzelfde geldt voor onze collega's van Stedin, die u later zult horen. Wij zien onszelf als gelijkwaardige samenwerkingspartner voor de gemeente, u heeft ons nodig om genoemde uitdagingen succesvol in te vullen in uw gemeente. Dat is wat ons betreft de moderne verhouding tussen gemeente en nutsbedrijf. Die gezamenlijkheid en gelijkwaardigheid zien we helaas niet terug in het beleid, dat nu voor ligt. Zowel in het voorgestelde beleid als in de gekozen consultatievorm voelen wij ons onvoldoende betrokken en gehoord. Uw college kiest ervoor om een juridisch, financiële benadering van de werkelijkheid te schetsen. De regievorm, die het college met dit voorstel kiest, is er één waar risico's en regellast disproportioneel bij de nutsbedrijven worden neergelegd. Uw college houdt tegelijkertijd de handen vrij. Deze vorm van regie mist in onze ogen balans tussen regellast en de oprechte samenwerking. Dunea begrijpt en erkent dat regels nodig zijn en dat gemeenten de regie moeten nemen, wij staan daar achter. Maar regie kent vele vormen. Wat ons betreft is de voorliggende vorm geen succesformule voor de toekomst. Wij voorzien juridificering, toenemend wantrouwen en verspilling van maatschappelijk geld als we niet eerst een gezamenlijke context schetsen, waarop de vigerende regelgeving aangepast kan worden. Wat zien we op ons afkomen in Lansingerland? Wat verwachten we van elkaar als partners? Welke problemen gaat de AVOI daarin oplossen? Wat is er nog meer nodig? Dat zijn in onze ogen vragen, waar we eerst gezamenlijk antwoord op zouden moeten geven, voordat u de goede randvoorwaarden kunt scheppen. Ons voorstel is dan ook als volgt. Zet dit proces voor nu on hold en investeer in de dialoog en een gezamenlijke aanpak. In onze ogen is dat de enige maatschappelijk verantwoorde werkwijze. Ik dank u voor uw aandacht. Als er vragen zijn, dan beantwoord ik die uiteraard heel graag.

De heer Duk, GL: Dank u wel voor het duidelijke inspreken. Ik heb eigenlijk twee vragen. Is de verandering, die er nu voor ligt, een wezenlijk verschil voor jullie? Of was het daarvoor in uw ogen ook al niet heel erg prettig? Zijn er voorbeelden uit andere gemeenten, die u prettiger acht? De heer Janssen Lok: Dank voor de vraag. Ja, er is weldegelijk iets veranderd. Naast dat er in de regelgeving iets meer regellast naar de netbeheerder wordt toegeschoven, is denk ik het meest tekenende aspect van deze nieuwe regels, dat de kostenlast volledig naar de netbeheerder zal schuiven in de toekomst. Waar we nu gezamenlijk verleggingen van infrastructuur financieren, zal in de toekomst de drinkwaterklant daar eigenlijk voor moeten opdraaien. Dat is de grootste en meest prominente verschuiving, die we nu zien.

De heer Machielse, VVD: Dank u wel, meneer Janssen Lok voor uw inspraak. Een beetje wellicht technisch van aard, maar ik lees in het raadsvoorstel voor onze commissie en voor onze gemeenteraad dat het college namens onze gemeente gezamenlijk heeft opgetrokken met o.a. Dunea en Stedin en op verschillende momenten ruggenspraak heeft gehouden met u. Zo staat dat in ons voorstel. Ik hoor van u dat u dat anders heeft beleefd. Kunt u wellicht toelichten hoe dat proces is gegaan? Welke stappen er daadwerkelijk zijn geweest en hoe u daarin betrokken bent. Dat zou mij helpen bij mijn verdere beeldvorming. Dank u wel. De heer Janssen Lok: Wederom dank voor uw vraag. Wij zijn betrokken. We hebben een aankondiging gekregen van de aan te passen regels. Daar hebben wij toen een zienswijze op ingediend, op het voorstel. Naar aanleiding daarvan op ons verzoek is er een consultatieronde geweest, waarin we in een Teams-vergadering van een uur of anderhalf uur onze input mochten onderbouwen, onze zienswijze mochten onderbouwen. Vervolgens is daar, in onze beleving, te weinig gehoor aan gegeven. Daarom hebben we ervoor gekozen om nu in de commissie in te spreken.

De heer Van Harn, CDA: Dank u wel voor het inspreken. Bent u op de hoogte van de compensatieregeling van de gemeente, die ook gekoppeld is aan deze AVOI? De heer Janssen Lok: Zeker ben ik daarvan op de hoogte, ja. De heer Van Harn: Maar blijkbaar valt die niet in goede aarde, anders zou u niet op deze manier inspreken. De heer Janssen Lok: Nee, nee. Wat nu het belangrijkste element is in die compensatieregeling is dat na 15 jaar wij geen enkele vergoeding meer krijgen voor aanpassingen die wij moeten doen aan onze netten op initiatief van de gemeente. Dat betekent dus, dat infrastructuur die een levensduur heeft van 60 tot 100 jaar, wanneer je die met rust laat, dan die heel lang dienst doet, dat je die dus al na 15 jaar volledig moet afschrijven als er vanuit de gemeente een wens is om

infrastructuur aan te passen ten behoeve van een nieuwe ontwikkeling bijvoorbeeld. De heer Van Harn: Helder. Dan heb ik nog een tweede vraag. Is de gemeente Lansingerland een uitzondering in deze? De heer Janssen Lok: Gemeente Lansingerland is geen uitzondering. In de Bollenstreek zie je dit type verordening ook veel terug en de Bollenstreek valt ook in ons voorzieningsgebied. Maar wij hebben echter ook gemeenten in de omgeving, die een andere regeling hanteren, waar bijvoorbeeld wel een heel duidelijke financiële prikkel voor de gemeente in zit om rekening te houden met het belang van de bestaande infrastructuur.

De heer Xhemaili, PvdA: Dank voor het inspreken. Ik heb een vraag aan de heer Janssen Lok. U had het over on hold zetten. Wat zijn de gevolgen van het on hold zetten van dit beleidsstuk? Wat is daar de technische aard van? Wat gebeurt er als we het on hold zetten? Hoe ziet dat eruit in de toekomst? De heer Janssen Lok: Mijn voorstel zou zijn om het in de eerste commissievergadering van 2021 te behandelen om ons de ruimte te geven als samenwerkingspartners om het grote plaatje in beeld te brengen, zodat we gaan praten over regelgeving. Ik denk dat dat belangrijk is om op die manier de juiste randvoorwaarden te creëren, zodat in uw gemeente ook de energietransitie en klimaatadaptatie op een goede manier ingevuld kunnen gaan worden in de toekomst. De heer Xhemaili: En wat is het grote plaatje in uw beleving? De heer Janssen Lok: Het grote plaatje in mijn beleving is erkenning van beide kanten, dat we elkaar 100% nodig hebben om ook die transitie in uw gemeente een succes te maken. Daar hoort een bepaalde gelijkwaardigheid en gezamenlijkheid bij. Ik denk dat we ons daarop moeten richten en ons niet moeten richten op het afschuiven van risico's van de gemeente, in dit geval naar de netbeheerder. Ik denk niet, dat dat de goede randvoorwaarde gaat bieden om dadelijk in harmonie al het werk te kunnen uitvoeren.

De heer Markus, CU: In uw inspraak noemde u zijdelings, dat de verordening die nu voor ligt tot kostenverhoging leidt voor inwoners. Aan de andere kant geeft u ook aan, dat in de Bollenstreek vergelijkbare verordeningen worden gehanteerd. Kunt u die hogere kosten nader toelichten? Dat is moeilijk om heel erg makkelijk kwantitatief te maken. U moet het als volgt zien. Wanneer de gemeente zichzelf onttrekt van de financiële prikkel om rekening te houden met ons belang, zal dat het proces niet automatisch ten goede komen. Het zal ook het vertrouwen onderling niet ten goede komen. Ik kan dat niet bewijzen vooraf, maar wij zien in de praktijk al in dat soort gemeenten, dat er bij projecten veel wantrouwen is tussen partijen en dat het niet tot efficiëntie leidt. We zien vaak ook een disbalans tussen nieuwe regels en het niet aanpassen van de werkprocessen op die nieuwe regels. Dus we zien het in de praktijk al fout gaan in een aantal gemeenten, waar dit al wel is doorgevoerd. Ik zou durven zeggen, dat het gewenste doel, het doel dat erbij gegeven is bij inwerking stelling van die nieuwe regels, dat het niet gehaald wordt in die gemeenten.

Inspreker 2:

De heer Halsema: Bedankt voorzitter, bedankt raadscommissie, voor de gelegenheid om in te spreken. Mijn naam is Huub Halsema, ik werk bij Stedin. Stedin is netbeheerder elektriciteit en gas in de regio. Ons verzoek is gelijklopend aan dat van Dunea om het agendapunt aan te houden tot over 2 maanden. Dat geeft ons extra tijd en die tijd willen we goed gebruiken om het gesprek aan te gaan over de onaangename verrassing aan het eind van de consultatie. Na een enthousiaste uitnodiging en gesprek, waren wij onaangenaam verrast door de zienswijzennota, waar alle inbreng wordt weg geschreven. Dat is in onze beleving een beetje een juridische tunnelvisie i.p.v. een brede maatschappelijke blik. De ongetwijfeld juridisch geschoolde schrijver denkt, denk ik, oprecht dat hij slim en goed bezig is: laten we alle risico's bij de netbeheerder parkeren, dan is de gemeente er van af. Maar dan zijn er toch wat zaken die over het hoofd worden gezien. Ten eerste: extra kosten van Stedin komen terug in de tarieven, dus ook voor de inwoners van Lansingerland. Lansingerland is ook aandeelhouder van Stedin, maximaal risico parkeren bij hun eigen deelneming is bij nader inzien ook minder slim. Last but not least: deze benadering staat haaks op de visie van de gemeente om de openbare ruimte en ondergrond integraal te beheren. Dat staat goed verwoord in het rioleringsplan, dat ook op de agenda staat. Integraal beheer vereist namelijk begrip voor de risico's de partners in de ondergrond, niet afschuiven van. Juridische scherp-slijperij is prachtig voor de omzet van juridische adviseurs, maar niet voor de inwoners. Het belang om samen te gaan kiezen, hoe kunnen we ervoor zorgen dat de straat zo min mogelijk open gaat, dat raakt dan al sneller buiten beeld. We hopen dan ook, dat u ons verzoek wilt honoreren en het behandelen van dit agendapunt wil opschorten tot over een paar maanden. Dank u wel.

5. Bespreekpunten:

5.a Geluidsschermen N209, Bleiswijk

De heer Van Harn, CDA: We hebben even moeten wachten om dit bespreekpunt naar voren te brengen. Eerst ging de commissie van 6 oktober niet door vanwege een technische storing en gisteren was de agenda van de commissie zo vol, dat het bespreekpunt naar vandaag is verschoven. De aanleiding,

waarom de CDA-fractie dit punt aangedragen heeft, is het resultaat van het inspreken door de heer Neteson namens het bewonerscomité N209 tijdens de commissie ruimte van 15 september j.l. De noodkreet, die tijdens die inspraak door het bewonerscomité naar voren werd gebracht luidde: waarom zijn de geluidsschermen langs de N209 bij Bleiswijk, na al die jaren dat we hier als bewonerscomité om vragen en bezig zijn, nog steeds niet gerealiseerd? De provincie Zuid-Holland erkent dat er een groot geluidsprobleem is. Vandaar dat er in 2014 geluidsarm asfalt is gelegd op de N209 ter hoogte van de Overbuurtseweg bij Bleiswijk. Er zijn toezeggingen gedaan aan het bewonerscomité N209, zowel door de provincie als door de gemeente, dat er op korte termijn geluidsschermen bij Bleiswijk gerealiseerd zullen worden. Echter, het comité spreekt van trage en stroperige processen. Het is dan ook niet verwonderlijk dat bewoners het vertrouwen in de lokale en provinciale politiek verliezen, wanneer je hier al meer dan 10 jaar om vraagt en wanneer er nog steeds geen uitzicht is op realisatie. Wanneer er door de bewoners gevraagd wordt naar de stand van zaken, zijn er altijd wel weer nieuwe problemen, die zich aandienen en die nader onderzocht moeten worden, zoals: het komt door de bocht bij de N209. Of: de berm is daar erg smal. Of: er loopt een sloot langs de weg. Enzovoorts, enzovoorts. Maar let wel, al deze feiten bestaan al sinds dat er over geluidsschermen bij Bleiswijk gesproken wordt. De gemeente Lansingerland voert in naam de regie over dit proces, voorafgaand aan de plaatsing van geluidsschermen, maar het ontbreekt aan daadkracht en coördinatie tussen de partijen. De gemeente moet het proces zo coördineren, dat alle stakeholders tegelijkertijd en tijdig zijn aangetakt. Maar ik heb ook nieuws te melden. Het CDA Statenlid Rogier heeft het onderwerp van de geluidsschermen bij Bleiswijk in een speciale commissie van Provinciale Staten naar voren gebracht en heeft zijn zorgen hierover uitgesproken. Daarop heeft gedeputeerde Floor Vermeulen een toezegging gedaan, dat zodra de plannen klaar zijn het gereserveerde budget van € 1,9 mln, wat blijkbaar gepland stond voor 2024, eerder beschikbaar kan komen. De vragen die de CDA-fractie vanavond naar voren wil brengen, zijn de volgende. Hoe kunnen wij als commissieleden ervoor zorgen, dat het college dit project daadkrachtig en effectief oppakt, zodat de bewoners het vertrouwen in de lokale politiek terug krijgen? Is de commissie ook van mening, dat het college veel meer de regiefunctie moet nemen door actief in gesprek te gaan en druk uit te oefenen op betrokken partijen, zoals de provincie Zuid-Holland, het Hoogheemraadschap van Schieland en Krimpenerwaard, grondeigenaren, om tot een snelle oplossing te komen? En dat ze bij dit proces het bewonerscomité intensief meeneemt en informeert. Dan nog een vraag aan het college. Welke planning heeft het college, die leidt tot en uitzicht geeft op snelle realisatie van geluidsschermen bij Bleiswijk? Zo ja, kan de commissie deze planning op korte termijn ontvangen? Kunnen wij per kwartaal over de voortgang worden geïnformeerd? Tot zover.

De heer Van As, VVD: Allereerst dank voor het CDA voor het agenderen van dit punt, een heel goed en belangrijk punt. Ik ben ook geschrokken, namens de fractie kan ik dat uitspreken, van de inbreng van de heer Neteson. Er werden toch wel wat dingen duidelijk. Dit duurt veel en veel te lang. De hamvraag is: wat moet er nu gebeuren? Dat is ook één van de vragen van de heer Van Harn. Wat kan de commissie doen? Ik ben heel erg benieuwd wat het college daarvan kan zeggen. Het beeld, dat ik op dit moment heb, is dat één van de laatste updates van het college, die ik me kan herinneren, was dat er een voorlopig ontwerp zou liggen. Daar kun je uit afleiden, dat er een aannemer gezocht kan worden en gebouwd. Nu blijkt dat er toch het e.e.a. moet gebeuren aan de watergangen, voordat er verder gegaan kan worden. Ja, daar is volgens mij de gemeente nu aan zet om mogelijk te maken, dat die watergangen verlegd kunnen worden, dat er aanpassingen gedaan kunnen worden. Dan ben ik wel heel erg benieuwd naar de planning, die de heer Van Harn aanhaalt. Wat ons betreft is die planning en dat inzicht daarin toch wel heel hard nodig. Het vertrouwen in de politiek, dat de heer Van Harn aanhaalt, kunnen wij ons allen aanrekenen. Wij als raads- en commissieleden zijn ook de politiek. Laten we daar ook zeker de regie in pakken en bekijken wat nodig is. De vraag die blijft staan is: hoe kunnen wij als raad daarbij helpen? Nog twee vragen van de heer Van Harn aan mij, maar ik heb ze als vragen aan het college ervaren, maar misschien ben ik even abuis. De voorzitter: Het was aan de commissie en aan de wethouder, maar u heeft uw item naar voren gebracht. De heer Van As: Ja, dat is mijn bijdrage voor deze termijn dan.

De heer Meester, L3B: Het is duidelijk. De heer Van Harn, dank daarvoor, heeft het ook goed weergegeven, dat dit proces veel te lang geduurd heeft. Het is in 2009 al begonnen, maar de raad heeft in 2012 met algemene stemmen een motie aangenomen om het college te verzoeken om er in ieder geval bij de provincie meer werk van te maken, want de indruk was toen, dat de provincie niet zo vlot wilde meewerken. Dat is inmiddels, begrijp ik van de heer Van Harn, bij monde van de heer Vermeulen nu opgelost. Dus we gaan ervan uit, dat het enige probleem dat er nu nog is, namelijk de verwerving van de grond, als dat opgelost is, dan zou het nu snel rond moeten kunnen komen. Wat ik graag zou willen weten van de wethouder, en dat vind ik op dit moment even interessanter dan terug te kijken op het verleden, hoe het er nu voor staat met die verwerving van de grond. Dan ga ik er ook van uit, dat als er overeenstemming komt met de eigenaren, dat het dan ook heel snel geregeld kan zijn. Dank u wel.

De heer Markus, CU: Ik wil even beginnen met wat de heer Meester ook aanhaalde. Terugkijken heeft niet zoveel zin, daar hebben de bewoners ook niets aan. We moeten nu voortvarend aan de slag om snel die geluidsschermen te realiseren. Het is in onze optiek typisch een project geweest, waarin twee overheden lange tijd langs elkaar heen gewerkt hebben. Daar heb je dan als inwoner mee te dealen en daar ervaar je de gevolgen van. Als ik de beantwoording op de vraag van GL lees, dan ligt er nu een technische oplossing en moeten er gronden aangeschaft gaan worden. Er staat dan het intrigerende woordje 'binnenkort'. Dan denk ik altijd: dat had ook gisteren kunnen zijn. Laten we inderdaad voortvarend aan de slag gaan. Op de vraag: wat kunnen we verder nog betekenen. Ik denk, dat we de heer Neteson dankbaar moeten zijn, dat hij heeft ingesproken, want daarmee is het onderwerp weer op de agenda gekomen. Dat hebben we ook niet helemaal zelf gedaan. Laten we nu het college achter de broek aanzitten, zodat er stappen gezet gaan worden en dat we vooruit kunnen gaan. Qua communicatie denk ik dat het goed is, dat de gemeente informeert als er geen nieuws is. Geen nieuws is ook nieuws. Het verwerven van gronden kan een langdurig traject zijn. Als mensen weten wat er speelt, schept dat ook vertrouwen, want dan weten ze in ieder geval dat de gemeente ermee bezig is. Tenslotte nog een winstwaarschuwing over de provincie. Bij Bergschenhoek worden geluidsschermen geplaatst, dat project is begin dit jaar overgedragen aan de provincie en die hebben dan nog twee jaar nodig om de geluidsschermen te plaatsen, want ze worden eind volgend jaar neergezet. Ook de oproep aan het college om, daar waar mogelijk, nu al op te trekken met de provincie, zodat de provincie niet ook nog twee jaar nodig heeft om allerlei definitieve en uitvoeringsontwerpen op te stellen, want dat zou zonde van de tijd zijn. Kijk ook naar kansen in de planning, die er liggen, om verschillende ontwerpfasen ineen te schuiven, zodat we daar tijd kunnen winnen. Dat is nog een oproep aan het college. Ik denk dat het goed is dat we hier als raad voorlopig per kwartaal in de voortgangsrapportages bovenop zitten, zodat de urgentie hoog blijft staan. Dat was hem. Dank u wel.

De heer Alsemgeest, WIJ: Dank aan de heer Van Harn voor het agenderen van dit punt, want wij zijn het in hele, hele grote lijnen zeker met hem eens, dat het veel en veel te lang geduurd heeft en nog steeds duurt. Dan is het de vraag: zou het wat sneller mogen? Zou het wat sneller kunnen? Dat weten we niet, maar volgens ons heeft het college zeker nog een taak als een soort huisvader voor zijn inwoners. Maar dan komt ook weer de vraag: hebben ze wel zeggenschap in het hele verhaal? Of zijn ze eigenlijk alleen maar een beetje de olie tussen de tandwielen in dit verhaal? Als ik de beantwoording van de technische vragen zie, die GL gesteld heeft, blijkt het college zich echt wel met deze zaak bezig te houden. Wat mij dan eigenlijk rest in deze is de vraag aan de wethouder of aan het college, en die vraag is door anderen ook al een klein beetje gesteld: om hoeveel gronden gaat het eigenlijk? Hoeveel eigenaren? Hoe lang gaat dit nog duren voordat dit verhaal weer eens vlot getrokken kan worden? Dank u wel.

De heer Muis, D66: Dank aan de heer Van Harn. Uit de inspraak van de heer Neteson in de vergadering van 15 september werd duidelijk dat het gaat om een samenspel tussen gemeente, provincie en waterschap. Maar volgens mij werd er ook benadrukt, dat de gemeente regievoerder is. We hoorden net ook bij insprekers, dat het ook nog wel van belang is hoe je dan regie voert om te komen tot oplossingen. Net als het CDA en andere fracties hebben ook wij u afgelopen periode vaak genoeg gevraagd in de commissie naar de status van de uitvoering. Het is inderdaad aan het college om dan die regie te pakken. Uit de eerder opgedane antwoorden en de uitleg van de wethouder hopen we dat er inmiddels overeenstemming is over de te nemen maatregelen, waarna je dan eindelijk kan gaan starten. Ook uit de beantwoording van de vragen van GL begrijpen we, dat er een oplossing is voor de watergang. Ook het starten van gesprekken over aankoop van grond is positief, maar inderdaad weinig smart. Als er dan een planning komt, waar het CDA naar vraagt, dat lijkt ons ook erg verstandig, en ook een update per kwartaal, hoewel we niet alleen een soort verantwoording moeten krijgen, want ik heb liever dat er wat gebeurt dan dat we iedere week een update krijgen, dan is het wel van belang, dat in die planning dingen ook echt smart gemaakt worden. Wat de heer Markus zei, is natuurlijk ook relevant, dat de wethouder erop ingaat of hij werkelijk werk wil maken. Dus dat we niet eerst het hele verhaal van Bergschenhoek uitlopen en dan over twee jaar schermen plaatsen en dat we dan kijken naar Bleiswijk en dan nog jaren wachten op een oplossing. Ik hoor ook graag van de wethouder: hoe realistisch is het dat er deze collegeperiode nog iets gaat gebeuren? Of heeft hij al een indicatie op basis van een voorlopige planning, misschien dan in potlood, wanneer die schermen er dan wel kunnen komen. Wij zien dus graag snel voortgang en actie van het college. Dank u wel.

Mevrouw De Geus, GL: Het gaat dus over de plaatsing van de geluidsschermen vanavond, maar er wordt uiregelmäßig gerefereerd aan de spreker de heer Neteson en de heer Neteson heeft meer dingen genoemd dan alleen de geluidsschermen, dus die wil ik er toch wel even bij vermelden vanavond. Hoe kan de commissie ruimte ervoor zorgen, dat het college het project daadkrachtig oppakt? Want het loopt al sinds 2009. Ik heb allereerst een vraag aan het CDA: zijn er binnen het CDA signalen, dat het college dit niet daadkrachtig oppakt? In 2014 is er geluidsaarm asfalt geplaatst bij de Overbuurtseweg. Dit effect zou volgens spreker na 6 jaar teniet zijn gedaan. Het is technisch, maar ik vraag me af of het klopt dat

asfalt slijt op die manier. De wethouder erkent het probleem van de geluidsoverlast en ook dat het te lang duurt. Bij de provincie is de vraag neergelegd, ik heb de heer Van Harn net horen zeggen, dat meneer Vermeulen e.e.a. gezegd heeft, maar ik ga gewoon even door met mijn tekst, bij de provincie is de vraag neergelegd naar het effect van het verlagen van de snelheid van de N209. Hier had de inspreker het ook over, van 50-60km. De PvdA heeft dat eind 2019 ook al aangegeven en nu dus ook de inspreker. De fractie van GL is ook groot voorstander van het verlagen van de snelheid tot 50km/u op de N209. Dit alles in het kader van de veiligheid. De wethouder geeft aan na veel aandringen bij de provincie door zowel het college als het bewonerscomité, dat er geen reactie komt van de provincie tot onderzoek naar de snelheid. Wij gaan ervan uit, dat de wethouder niet opgeeft en de vraag blijft stellen bij de provincie. Wat dat betreft zijn we het eens met het CDA, het mag wel wat daadkrachtiger. We geloven ook wel, dat de wethouder dit kan, daadkrachtig optreden. Voor de geluidsschermen in Bleiswijk moeten bomen worden verplaatst en er wordt een stukje van de bocht afgehaald bij het parkje. Het grootste probleem levert de watergang op en er moet een stukje land gekocht worden. Ik geloof dat meneer Muis het vroeg, over dat stukje land, of het beschikbaar is en hoe het er nu mee staat. Wij roepen samen met het CDA het college op om opnieuw bij de provincie aan te dringen met hoge prioriteit alle mogelijke maatregelen te treffen, die verkeersveiligheid daadwerkelijk bevorderen. De genoemde geluidsschermen zijn er echt om het geluid teug te dringen. Wij willen daarnaast wat de veiligheid betreft ook aandringen op het benadrukken van de snelheid op de N209. Laat 50km/u de snelheid zijn. Pas de verkeerslichten daarop aan, regel dit met de provincie, want het zorgt wel voor doorstroming van het verkeer. Doe alles wat mogelijk is om de N209 geen drukke verkeersader te laten worden. Daarmee doelen wij vooral op het terugdringen van de snelheid. Misschien doelen we zelfs op het terugdringen van het verkeer, want we hebben in Lansingerland tenslotte een prachtig NS station. Ik snap wel, dat dat niets met vrachtwagens te maken heeft, maar er zijn ook bewoners die naar het station rijden om daar hun auto te parkeren en om dan de trein te pakken. Motiveer deze mensen om de bus te pakken. Wij bedoelen dan zeker over de N209 niet, wellicht in een verre toekomst, in het verbreden van deze N209 tot een twee maal tweebaansweg, waar misschien wel 80-100km/u gereden mag worden. Want ik heb wel gezien, dat in het verkiezingsprogramma van het CDA punt 6.7 mobiliteit staat: het verbreden van de N209 naar een twee maal tweebaansweg met ondertunneling. Wat is de reactie van het CDA daar nu nog op? Want dan hebben die geluidsschermen niet zoveel zin meer, denk ik. De voorzitter: Ik ga u onderbreken, want u gaat het nu over een aantal items hebben, die niet de bedoeling zijn bij dit item. Als u het over andere items wilt hebben, snelheid en dergelijke, dan zult u dat op een andere manier moeten doen. Laten we ons nu even beperken tot wat het CDA aangedragen heeft, de geluidsschermen. Mevrouw De Geus: Ik had nog één ding, die indirect te maken heeft met snelheid, maar ook met geluid vanwege het optrekken bij de verkeerslichten en de geluidsschermen. Ik heb nog een vraag aan de woordvoerder van het CDA. Mij is verteld dat in 2010 een wethouder van het CDA, de heer Van Vliet, voorstelde van de N209 een lokale stadsweg te maken en de N470 te verbreden. Ik moest even navragen wat er bedoeld wordt met een stadsweg, maar dat is dus voor bestemmingsverkeer, dus dan wordt er sowieso zachter gereden. Dan heeft het ook effect op die geluidsschermen. Hoe staat het CDA daar nu in, 10 jaar later? Dank u wel.

De heer Xhemaili, PvdA: Allereerst dank voor het agenderen, voor het CDA, van dit bespreekpunt, want dit probleem speelt al heel lang. De PvdA-fractie heeft meermaals in het verleden hier aandacht voor gevraagd. Als het college er eerder werk van had gemaakt, dan hadden we dit niet hoeven te bespreken voor de zoveelste keer. Dat gezegd hebbende. Niet alleen geluid is een issue, maar ook verkeersveiligheid is algemeen een issue op de N209, waar geluid een onderdeel van is. Wat de PvdA betreft, moet er echt een integrale oplossing komen voor de gehele N209. Ik ga nu even terug naar de geluidsschermen. Tot op heden zijn er nog geen geluidsschermen geplaatst ter hoogte aan de direct aangrenzende woongebieden in Bleiswijk en ook niet in Bergschenhoek, terwijl het sinds 2009 en 2012 speelt. We zijn nu 11 jaar verder. Over een paar jaar is ook de A16 de Groene Boog klaar en men kan verwachten dat de N209 als verbindingsweg tussen de A12 en A16 nog intensiever gebruikt gaat worden, wat de verkeersveiligheid niet ten goede komt. Dus nog meer overlast voor omwonenden. Er moet op termijn met urgentie een passende oplossing komen voor de N209 en de problemen die daarmee samenhangen. Vorig jaar hebben wij vanuit de fractie een debat georganiseerd, zeker zijn van een veilige N209. Uit dat debat kwam een aantal oplossingen naar voren, zoals meer snelheidscamera's, een fietstunnel, geluidsarm asfalt, geluidsschermen en een duidelijk snelheidsregime. Hiertussen zit zeker laaghangend fruit, die ook heel snel zijn te realiseren. GL heeft technische vragen omtrent deze problematiek gesteld, dank daarvoor. Uit de beantwoording begrijp ik dat het college in gesprek is met het hoogheemraadschap over de watergangen. Ik heb een aantal vragen aan de wethouder. Is het mogelijk om op de hoogte te worden gehouden over het procesverloop en de uitvoering van de oplossingen? De N209 is een provincieweg. Hoe wordt de provincie meegenomen in de onderzochte oplossingen en het hoogheemraadschap? Want als ik het goed heb, is de provincie als eigenaar verantwoordelijk voor het aanleggen van de geluidsschermen. En daarbij een extra vraag, die aanhaakt op de tweede vraag. Zijn er ook financiële consequenties voor ons als gemeente daarmee gemoeid? In een eerder debat is er geopperd om de status van de provinciale weg te veranderen naar een

gemeentelijke weg. Is de wethouder bereid om een verkeerskundig onderzoek te laten doen naar de effecten naar het terug schalen van de provinciale weg naar een gemeentelijke weg, waarbij je gaat van 80km/u naar 50-60km/u en dat in kaart brengen en wat de voordelen dan wel nadelen zijn voor onze gemeente. Als je de snelheid vermindert op de weg, dan is het logischer dan de geluidsoverlast ook minder wordt, dus ik ben heel benieuwd naar de reactie van de wethouder daaromtrent. De voorzitter: We houden het bij de geluidsschermen. De heer Xhemaili: Verlaging van de snelheid heeft met geluid te maken. Mijn laatste vraag. Wat heeft de wethouder van de raad nodig om vaart te maken met het plaatsen van de geluidsschermen. Ik ga nu in op de vraag van het CDA, of de commissie van mening is dat het college weer de regie moet nemen door actief in gesprek te gaan met betrokken partijen. Daar kan ik vanuit de PvdA-fractie volmondig ja op zeggen. Dank u wel.

De voorzitter: Er zijn de nodige vragen gesteld o.a. over de planning van het geheel, over de aankoop van de gronden, wanneer worden de nodige stappen gezet dat Bleiswijk niet achter komt te zitten bij Bergschenhoek en of wij bijvoorbeeld per kwartaal geïnformeerd zouden kunnen worden over de voortgang van het proces. Zomaar een aantal vragen.

Wethouder Fortuyn: Laat ik beginnen met het feit, dat ik het niet, en het college, het niet oneens is dat er iets plaats vindt rondom de geluidshinder bij Bleiswijk. Het is niet alleen Bleiswijk, het is ook Bergschenhoek en ook Kruisweg. Kruisweg is inmiddels gerealiseerd. Bergschenhoek gaat eind dit jaar de eerste paal de grond in. Er wordt al sinds 10, 12 jaar gesproken over deze problematiek en geluidsoverlast. Dankzij de inbreng van het college 2010-2014 en later volgend is er in 2014/15 een budget ter beschikking gesteld door het bureau geluidssanering verkeerslawaaï à raison van € 5mln. Daarop is er nog € 1mln bij gekomen van de HSL om de Kruisweg extra te kunnen bedienen m.b.t. die geluidsschermen. Sindsdien zijn wij zeer nadrukkelijk bezig met de provincie om die schermen geplaatst te krijgen, wat niet zomaar even een paal de grond in slaan is en een scherm er tegenaan, maar het vraagt een heel grote aanpak, zowel in participatie als in technische complicaties. Duurt het te lang? Ja. Wat ik verre van mij werp en dat meen ik heel erg serieus, meneer Van Harn begon daarover, of wij als college daadkrachtig de zaak oppakken en of wij de regie wel voldoende in handen hebben. De regie voldoende in handen? Ja, voor zover wij de teugels in handen hebben bij de provincie. Maar ik werp krachtig van mij af, er zijn meer partijen die hierop geappelleerd hebben, met name ook de PvdA, ik voel me daar echt op aangesproken, dat wij daar niet actief mee bezig zijn en daar niet onze best voor doen. Ik heb in een vorige commissie eerder gezegd, ik heb daar iets van stal af gehaald dat slecht trekken is. Dat wil ik nog maar eens even benadrukken. Ik word er echt door geraakt, dat we hier onvoldoende mee bezig zijn. Natuurlijk heb ik dezelfde zorg als u. Natuurlijk heb ik te maken met een provincie. Maar het is niet alleen de provincie, het is ook verkeersveiligheid. En die verkeersveiligheid is dat eerdere ontwerpen niet de toets der veiligheid konden doorstaan. Diverse malen heb ik daar over geappelleerd. Dan komt er een ontwerp uit, waar we nu mee bezig zijn. In de beantwoording aan GL zijn we daar zeer helder in. We hebben een voorlopig ontwerp. We denken en weten dat het haalbaar is. Richting PvdA: daar is de provincie in mee genomen, daar is het hoogheemraadschap in meegenomen. Het is een duvels probleem om het daar op te lossen. Ja, het scherm gaat verder van de weg af. Dat betekent dus een kleinere watergang aan de zeeheldenbuurt. Het betekent dat ik een stuk van het park afhaal, het betekent dat ik over particulier terrein heen moet, lees tuinen, en aan de overkant moet ik nog even een watergang graven, waarover inmiddels ook gesprekken plaats vinden. Er is een aantal stakeholders. Die stakeholders hebben verschillende eisen en die verschillende eisen vertalen zich ook in geld en dat geld moet ook weer ergens gaan landen. Wij zijn in gesprek, meneer Meester, over de verwerving van de grond, maar we zijn er nog niet uit. Wij hebben het voorlopig ontwerp min of meer al overgedragen aan de provincie, maar het is afhankelijk van de onderhandelingen over de grondposities. En vervolgens zal er een definitief ontwerp gemaakt worden. Ondertussen is er een brief naar de inwoners gestuurd, want wij proberen inderdaad dicht bij de inwoners te blijven. Ook met de inspreker, die geweest is, hebben wij goede contacten. We proberen zo goed mogelijk ons best te doen om dit voor elkaar te krijgen. Er is gevraagd op korte termijn info over de planning. Ik ga er niets over zeggen, ik kan er geen garantie over geven, behalve dan dat ik de heer Van Harn bedank, omdat hij de heer Rogier van de Staten in de provincie, de gedeputeerde de heer Floor Vermeulen, vragen heeft gesteld en dat het in ieder geleid heeft dat het budget naar voren komt, maar het budget naar voren halen betekent nog niet dat de schermen er staan, maar ik vind het wel goed, dat een collega van het CDA dit oppakt en ik roep de andere partijen op ook hier actief op te reageren, want we zijn natuurlijk mede afhankelijk van de provincie om dit rond te maken. Er zijn nog vragen gesteld over de veiligheid en de snelheid, maar het gaat nu over de schermen, dat is duidelijk. Het voor- en nadeel van het overnemen van de weg heb ik al eerder benoemd. Wat heb ik nodig, meneer Xhemaili, want u sprak dat woord. Activeer uw eigen mensen in de Staten van de provincie Zuid-Holland, dat zou mij inderdaad helpen. Zijn er financiële consequenties? Nou, het is er niet goedkoper op geworden. We zijn in onderhandeling over grondaankoop. Het ontwerp is ongelooflijk lastig. Er is geld inmiddels uitgegeven aan Kruisweg. Er wordt geld uitgegeven aan Bergschenhoek. Wij weten de financiële consequenties nog niet, maar weet wel: in

onze inzet, dat wij gesprekken blijvend voeren, ook met het bureau geluidssanering verkeerslawaaai. Die staan op dit moment nog steeds welwillend tegenover eventuele budgetoverschrijding, maar hoe dat precies uitpakt kan ik u niet vertellen. Dit is het eerlijke verhaal, mooier kan ik het niet maken.

Tweede termijn

De heer Van Harn, CDA: Even reagerend naar de wethouder. Dank u wel, wethouder, voor uw beantwoording. U voelt zich aangesproken, dat ik zeg dat het college, dat u, meer de regie moet nemen en dat er meer daadkracht getoond moet worden. Ja, dat is vervelend, dat u zich daarop aangesproken voelt, maar hoe moet ik anders verklaren dat wij al sinds 2009 bezig zijn met dit project en dat u nog niet kunt zeggen wanneer dat gerealiseerd moet worden? Ik bedoel, het één is toch het gevolg van het ander? U kunt zelfs niet eens aangeven een planning. U zegt: ja, we zijn bezig met de grond, ja, we sturen een brief naar de bewoners, we informeren ze. Maar dat doet u al 10 jaar. De bewoners van de omgeving van de N209 willen graag van u horen wanneer die geluidsschermen er komen en de weg daar naartoe. Dat is wat de bewoners willen en wat wij als commissie ook willen, dat u met een duidelijke planning komt. En dat u zegt: dan hopen wij de grond te hebben en dan is het VO klaar en dan is het DO klaar, maar dat horen we niet van u. Tot zover.

De heer Van As, VVD: Meneer de wethouder, dank voor de beantwoording. Het is mij duidelijk, dat de wethouder zich er zeker voor inzet. Ik hoor ook, dat de bewoners geïnformeerd zijn. Dat is goed om te blijven doen, maar het is niet voldoende, lijkt het, om ervoor te zorgen, dat die dingen er gewoon gaan komen. De wethouder doet een oproep: activeren van mensen in de Provinciale Staten. Dat doen wij ook zeker, daar liggen lijntjes en daar zullen we ook zeker ons best voor blijven doen. Maar verder sluit ik mij wel aan bij de heer Van Harn, een planning. Daar horen we nu niet over, een planning. Ik hoor geen toezegging. Ik zou toch een oproep willen doen om iets van een planning op te stellen voor zover die er niet is en daar dan de afhankelijkheden in weer te geven. Ik snap dat niet alles in de handen van het college ligt, maar geeft dat dan weer in een planning, zodat we dat in ieder geval in beeld hebben en zodat duidelijk is wat nodig is. Er is gewoon heel veel te zeggen over deze weg. We hebben het nu over de geluidsschermen en dan in het bijzonder die in Bleiswijk liggen, maar natuurlijk, ik hoor hem andere partijen ook noemen, verkeersveiligheid is ook een item en daar moeten we ook de ogen niet voor sluiten. Dit is niet het moment, maar ik stel voor dat we dit wel betrekken in het grotere geheel, in het oproepen en activeren van mensen in Provinciale Staten. Wellicht kunnen we hier ook nog een keer over doorpraten op een ander moment om te kijken wat we hier in gezamenlijkheid zouden willen doen richting de provincie, waarmee we u als wethouder ook kunnen helpen. Dank u wel.

De heer Meester, L3B: Twee opmerkingen. In de eerste plaats hoor ik enkele collega's een aantal andere onderwerpen erbij halen, het woord 'integrale oplossing' viel zelfs. Ik denk, dat het verstandig is om nu te focussen op dit onderwerp. Als je er allerlei andere dingen bijhaalt, dan geeft dat alleen maar vertraging. Het tweede is: ik hoor van de wethouder, dat de aankoop nog niet gelukt is. Voor zover we weten is dat proces al zeker een maand of twee maanden gaande, dus ik zou wel graag willen weten wat het knelpunt is, tenzij uit technisch onderhandelingsoverwegingen de wethouder daar niet op in wil gaan, dan zou ik hem dat niet kwalijk nemen. Maar ik zou wel graag willen weten: waar hangt het op en hoe zouden we dat kunnen oplossen? Dank u wel.

De heer Markus, CU: We hebben het inderdaad over de geluidsschermen. Ik snap alle onderwerpen, die verder langs komen, laten we daar een apart bespreekpunt van maken. Nu de wethouder oproepen om te gaan voor snelheidsverlaging, ik denk dat het goed is om daar even met elkaar over te praten, voordat we dat soort dingen richting provincie uiten. Laten we nu alle focus zetten op de geluidsschermen, zoals de heer Meester ook zegt. Je kan beter een keer goed raak schieten met een onderwerp en daar mensen mee onder druk zetten, dan met een hele hoop zaken. Ik heb wel wat moeite met de woorden van de heer Van Harn. Het is wel heel makkelijk om de wethouder het verwijt te maken. Natuurlijk ben je als gemeente verantwoordelijk voor ook de voorgangers, dat snap ik. In die zin is de heer Fortuyn dat ook, maar we moeten toch ook zien, dat er de afgelopen periode er behoorlijke voortgang is gemaakt. Daarvoor dank ik het college, dat er hier voortgang is gekomen. Wat betreft de planning: ook hiervan geldt, dat het heel makkelijk roepen is van: geeft u dat maar even, meneer de wethouder. We weten dat grond aankopen een lastig proces is, wat ook lastig is in te plannen. In die zin voel ik meer voor de oproep van de heer Van As. Maak even de afhankelijkheden duidelijk, waar nou de echte bottleneck zit en plan dan daarop verder. En kijk of je op die manier wel iets van een planning kunt geven richting omwonenden en de raad, waarin wel duidelijk wordt gemaakt, dat we niet bij elke vertraging gelijk weer in de stress moeten schieten. Als we om een planning vragen en het loopt uit, bijvoorbeeld door het grond aankopen, dan moeten we dat met elkaar ook accepteren. Ik wil wel wat meer recht doen aan het proces. Het is makkelijk om snel dingen te roepen en de wethouder daar voor het blok te zetten. De heer Van Harn: Eigenlijk heeft de heer Markus mijn vraag zojuist ingevuld. Wat de heer Markus nu ook

aanhaalt, dat kan toch allemaal gewoon in een planning geplaatst worden? Ik bedoel, een planning is iets op papier, wat aangeeft waar we naar toe gaan, de stappen die genomen worden en het tijdspad dat daar ongeveer mee gemoeid is. Zeker, daar zitten onzekerheden in, maar dat is toch niets anders dan een planning? Dank u wel. De heer Markus: Dat is een statement van de heer Van Harn, maar dat vind ik al een beter statement dan wat hij net maakte, want volgens mij moeten we met elkaar naar een oplossing zoeken en kijken hoe we elkaar kunnen helpen en ook oog hebben voor de situatie. Dus nogmaals: we zijn blij met de stappen die gezet zijn. We vragen of we elkaar en bewoners kunnen informeren over de voortgang en planning, daar waar dat mogelijk is, gezien de huidige situatie. Dank u wel.

De heer Alsemgeest, WIJ: Ik kan mij voor een heel groot gedeelte achter het betoog van de heer Markus scharen. Als we het over de geluidsschermen hebben, dan lijkt het mij, dat we het daar over moeten hebben en niet over een aantal andere, ook heel belangrijke, maar toch in deze een beetje randzaken als snelheid en veiligheid. Ik kan me heel goed voorstellen, dat de wethouder geagiteerd is. Hij wordt uiteindelijk van boven een beetje geslagen en van onderen geschopt. Dat geeft natuurlijk een heel vervelende situatie voor de wethouder. Dat is misschien de positie, die daarbij hoort. Hij sluit zijn ogen niet voor de problematiek. Er is toch al heel veel gebeurd. Ja, wij zouden het ook fijn vinden als er iets van een planning komt om ons een beetje aan vast te houden over hoe lang het nog gaat duren. Maar ik ben ervan overtuigd, dat het college er alles aan doet om dit toch in goede banen te leiden en ik wens de wethouder daar veel succes bij. Dank u wel.

De heer Muis, D66: Het heeft inderdaad geen zin om nu de bal heen en weer te blijven spelen tussen gemeente en provincie of tussen raad en college. Ik begrijp ook, dat het ingewikkeld is en geloof dat het college er actief mee bezig is. Ik wilde zeggen: als elf jaar. Maar dat is flauw. Het gaat er wel om, dat de raad inzicht krijgt in de stappen die gezet moeten worden. Zeker als de wethouder dan ook een oproep doet aan ons als commissie om de lijnen richting Statenfracties te benutten, dan hoor ik wel graag wat dan. Als ik hoor: de gedeputeerde heeft geld beschikbaar gesteld. Daar gaat het niet om. Een planning of een plan van aanpak voor een planning of zicht op onderdelen die daarin moeten komen en waar de knelpunten zitten, zoals de heer Van As ook zegt, kan ons helpen om het college en de wethouder te helpen om dingen sneller te realiseren, maar dan betekent dat wel, dat wij daar inzicht in moeten hebben, want anders heeft het geen zin om het er hier elke keer over te hebben of het maandelijks terug te laten keren. Dank u wel.

Mevrouw De Geus, GL: Ik begrijp ook, dat de wethouder geagiteerd gereageerd heeft, want ik heb wel vertrouwen in hem en geloof wel, dat hij daadkrachtig optreedt en dat het uiteindelijk goed komt. Ook wij hebben al contact met onze provinciale fractie van GL uiteraard, met mevrouw Anneloes van Hunnik. Het CDA, daar heb ik wel even een vraag, zit al sinds 2009 in het college en zij mogen het zichzelf ook wel een beetje aanrekenen als zij vindt dat het college te weinig doet. Ik had nog wat vragen gesteld, maar die betreffen niet het onderwerp, dus daar wil ik het dan verder niet over hebben. Dank u wel.

De heer Xhemaili, PvdA: Allereerst wil ik benadrukken, dat ik de wethouder steun en toevertrouw, dat hij er alles aan doet om de geluidsschermen te plaatsen. Laten we dat voorop stellen. Onze vraag wat de wethouder nodig heeft van de raad om dit te realiseren, heeft hij als antwoord gegeven: ja, bestook of benader uw fracties bij de Provinciale Staten. Vanuit de PvdA doen we dat al geregeld. Waar wij aankaarten dat de N209 echt een heel belangrijk item is, een punt in de gemeente, dat echt zorg nodig heeft. Wij doen dat geregeld, wethouder. Dat gezegd hebbende, wil ik nogmaals benadrukken, dat wij het volste vertrouwen hebben in de wethouder, dat hij met alle macht de zaak voor elkaar wil krijgen voor onze inwoners. Dank u wel.

De voorzitter: Er zijn toch nog wat vragen. Ik hoor de heer Meester zeggen: zit er ergens nog een knelpunt bij de aankoop van de gronden? En ik hoorde regelmatig het woord 'planning' vallen.

Wethouder Fortuyn: Correct, dank u wel. Ook bedankt voor de tweede termijn. Dat geeft me ook een goed gevoel. Ik heb ook niet echt willen agiteren op de feiten, maar wel op de inzet. Als je van boven geslagen wordt en van onderen geschopt, nou ja, goed, dat was even de reactie die ik had. Was wel een mooie vertaling van de heer Alsemgeest. We doen er echt alles aan, weet u daar van overtuigd. Dan blijven er twee dingen over. Dat is over de grondaankopen, waar we het over hebben. Ik zal een planning laten maken met daarin vermeld de knelpunten en de onzekerheden daarin. Het is natuurlijk niet alleen geld, want dat is maar één ding. Het gaat ook over het ontwerp, want de provincie kijkt ook mee naar het ontwerp en stuurt op het ontwerp. Het is niet alleen maar bij ons in handen, het heeft best wel wat ingewikkelde en complexe uitvoeringen. Ik zal zorgen, dat die planning er komt, maar geef me even een periode om dat goed op te tuigen, want ik heb ook de provincie nodig in dit verband. Met de uitleg, met zo'n planning en knelpunten dossier, kunnen we ook onze Statenfracties beter informeren. Dan hebben

ze dezelfde vraag bij de gedeputeerde, zoals jullie bij ons doen, bij het college, om een planning c.q. voortgangsrapportage op te tuigen, want dan hebben we het aan twee kanten dicht zitten. Dan hebben we het aan onze kant dicht zitten en dan hebben we het aan de kant van Provinciale Staten dicht zitten. Als er licht tussen zit, hebben we wel een gesprek te pakken. Ja, die twee dingen ga ik uitvoeren. Dat is gewoon een keiharde toezegging van mijn kant. Dan gaan we het dichter op de lijn volgen, zodat u ook betrokken bent bij het dossier. Ik denk, dat ik daarmee voor dit deel, voor de geluidsschermen althans, de beantwoording wel gedaan heb.

De voorzitter: Ik hoor twee toezeggingen, waarvan akte, dat is genoteerd. Dank u wel.

5.b Woningbouwimpuls en Wilderszijde

De heer Blonk, L3B: Een enkele opmerking van mijn kant. Na overleggen van het college met het ministerie van BZK is duidelijk geworden, waarom we bij de eerste tranche woningbouwimpuls buiten de boot zijn gevallen. Het college geeft vier aanvraagmogelijkheden aan. De keuze van die aanvraagmogelijkheid 1 ligt voor de hand, dat is ook inhoudelijk de beste. Dat betekent een ongewijzigd plan indienen, maar wel de verbeterpunten erin verwerken, die zijn aangegeven door het ministerie van Binnenlandse Zaken. Deze aanvraag kan leiden tot een rijksbijdrage van circa € 13mln, staat in de brief. Het tekort op de grondexploitatie is dan circa € 24mln. Dat is beter dan al die andere drie mogelijkheden, die beschreven staan. Die grote tekorten op de grondexploitatie zitten in die andere drie, dus mogelijkheid 1 is het minste tekort en dat bevat ons ook goed, want dan wordt gestand gedaan aan de 50% bereikbaar, waarvan 25% sociale huurwoningen. L3B steunt het voorgenomen besluit van het college voor deze aanvraag woningbouwimpuls. Dank u wel.

De heer Machielse, VVD: Dank aan het college, dat deze brief aan ons is gestuurd en de agendacommissie dank voor het agenderen hiervan. Het is zeer belangrijk, dat we als commissie ruimte ons ook nog even uitspreken of we nu wel of niet achter die aanvraag staan voor de tweede tranche woningbouw versnellingslocaties. Voor de VVD gaat dat een korte reactie zijn, want wij kunnen ons vinden in de woorden van de heer Blonk zojuist. Zeker ook één van zijn slotzinnen, waarin hij zei: we moeten ons realiseren, dat de andere drie opties, die het college schrijft onderzocht te hebben, onaantrekkelijker zijn dan de optie om wel een aanvraag in te dienen voor versnellingslocatie. Wat financieel van aard, maar ik heb wel nog even een vraag aan de wethouder hierover. Onlangs is op initiatief van WIJ een amendement aangenomen om de minimale weerstandratio te verhogen. Juist de hoogte van de algemene reserve is hierin een belangrijke grootheid. Als we dan uiteindelijk akkoord gaan met de ontwikkeling van Wilderszijde, het bestemmingsplan et cetera, gaat dat dan lukken? Laat onze weerstandratio dit toe om het overblijvende verlies te accepteren en indien er geen bijdrage wordt ontvangen, dan stel ik mij voor dat we ook in een nieuwe werkelijkheid zitten, waarin we helemaal niet kunnen anticiperen met ons huidige weerstandsvermogen. Dat hoor ik graag van de wethouder, een financiële toelichting. Een tweede vraag. Ik lees in de brief van het college, dat zich voor begin 2021 plannen om het bestemmingsplan Wilderszijde voor te leggen aan de raad. Ik stel me daar zo bij voor, dat dat pas volgt nadat wij uitslag hebben over het al dan niet toekennen van de subsidie woningbouwversnelling door BZK. Maar ik wil dat graag bevestigd hebben van het college, dat ik dat inderdaad goed heb begrepen. Dat we eerst de uitslag hebben of we wel of geen subsidie krijgen en dan pas een bestemmingsplan gaan bespreken, al dan niet vast stellen in deze commissie. In aanvulling daarop geef ik het college maar even mee, u bent zeer streng op het erbij halen van dingen die niet geagendeerd staan, maar ik geef het college toch maar even mee, dat die afwijking naar 28 meter bouwhoogte ons nog altijd zwaar op de maag ligt en dat het echt bij uitzondering is voor starterswoningen, betaalbaardere woningen en als drager van stedenbouwkundige argumenten op hoog openbaar vervoer. Maar dat is geen vraag aan de wethouder, dat realiseer ik mij. Dank u wel.

De heer Van der Stelt, CDA: Dank aan het college voor de analyse, die is opgesteld. Een helder verhaal. Dat vinden ook v.w.b. het voorgenomen besluit tot indiening van de nieuwe aanvraag. Die kunnen wij goed volgen. Ik kan de woorden van de heer Blonk herhalen, maar dat lijkt mij een beetje tijdverspilling, dat zal ik niet doen. Wij kunnen hier prima mee uit de voeten. Wij zien de verdere stappen en vooral ook de uitkomst van de indiening met grote belangstelling tegemoet.

De heer Jumelet, WIJ: Om gelijk bij de hoofdvraag te beginnen: mijn fractie kan natuurlijk uiteraard de aanvraag in de tweede tranche ondersteunen. Echter, wij hebben toch wel wat zorg over het financiële tekort op dit project, wat mogelijk wel enkele tientallen miljoenen zal zijn. Als Lansingerland de tweede tranche wellicht wederom geen rijkssubsidie zou krijgen, overigens zal er bij een toekenning van subsidie in de tweede tranche ook nog een flink financieel tekort zijn, de vraag is dan ook: hoe gaat het college dit oplossen zonder dat vanuit de gemeentelijke middelen een aanzuivering komt op dit tekort? Dan zult u zeggen: dat stond niet in de scenario's. Nee, dat klopt, maar wij vinden de scenario's die geschetst worden in de brief wat beperkt. In aanvulling van wat meneer Machielse aangaf, vinden wij dat

er dan een nieuwe werkelijkheid ontstaat. Tegen de achtergrond van de besluiten die wij genomen hebben in de begrotingsraad, vinden wij dat we dan nog wel een discussiepunt hebben en steunen wij van harte het punt, dat meneer Machielse aanhaalt. Eerst moet de uitslag bekend zijn in de tweede tranche alvorens wij het bestemmingsplan zouden kunnen bespreken en vast gaan stellen. Hoe die oplossing dan zou kunnen zijn in die nieuwe werkelijkheid, wat ons betreft, en dat is ook al even genoemd door de heer Blonk, is dat wij niet willen tornen aan de eerder afgesproken 50% betaalbare woningen. Tot slot geef ik maar vast een schot voor de boeg, dat vinden wij een no-go om aan te morrelen. Dat betekent wellicht dat er nagedacht moet gaan worden over het in evenwicht brengen van de financiële mogelijkheden en van het ambitieniveau van Wilderszijde. Dat hebben wij al tijdens de begrotingsraad aangegeven, dat wij die inhoudelijke discussie niet uit de weg willen gaan om de realisatie binnen het vierkant te kunnen gaan realiseren. Laten we niet vergeten, dat we op Wilderszijde door de jaren heen al heel veel geld hebben afgeboekt en dat dit de Lansingerlandse gemeenschap wel heel veel geld gaat kosten. Ik wil nog één vraag stellen aan de wethouder. Dat is een eventuele toekenning of een afwijzing van de aanvraag in de tweede tranche: wat hebben beide scenario's voor invloed op de planning? Die vraag zult u niet verbazen, omdat wij u daar ook tijdens de begroting al op geattendeerd hadden, omdat wij toch wel erg veel zorgen hebben over die planning. We willen graag weten, als de toekenning in de tweede tranche plaats vindt, wat heeft dat voor consequentie op de planning? Als het afgewezen wordt, wat ziet u dan als consequenties? Dank u wel.

De heer Hofman, CU: De fractie van de CU vond het plan voor Wilderszijde een mooi plan en vindt dat nog steeds en vindt dit plan ook zeker een tweede kans waard bij het ministerie van BZK voor de tweede tranche. Eigenlijk is dat de reden, dat wij volledig de lijn van het college kunnen volgen. Er worden al vragen gesteld aan de wethouder met een 'wat, als' scenario. We zouden er eigenlijk liever niet over willen nadenken, want wij zijn er volledig van overtuigd, dat we het deze keer gaan halen. Maar als de vragen toch al gesteld zijn, beste wethouder, mag u ze best beantwoorden van ons. Tot zover.

De heer Muis, D66: Dank aan het college, dat de analyse wordt gedeeld waarom we geen bijdrage hebben gekregen in de eerste tranche. Vanzelfsprekend gaan wij er ook van uit, dat de aanvraag voor een bijdrage ook kansrijk zal zijn in een tweede tranche. We steunen het college dan ook in haar nieuwe poging om een bijdrage binnen te slepen. Het is goed op zich dat het college tegelijkertijd nadenkt over andere scenario's. Het is natuurlijk altijd goed om in scenario's te denken, alleen de vraag is dan wat dat terugval scenario is. Ik zou het college ook mee willen geven: kies niet één terugvalscenario, maar werk alle drie uit. We hebben eerder gevraagd: is er een vergelijking te maken tussen de kosten bij ontwikkelen en de kosten wanneer je helemaal niet gaat ontwikkelen? Ik ga er ook van uit, dat dat het besluit is dat de raad zal nemen, mocht er onverhoopt geen tweede tranche komen en geen derde tranche, dat de raad een besluit voorgelegd krijgt, waarin die drie terugvalscenario's zijn uitgewerkt, zodat we exact weten wat het financieel gaat betekenen, even los van maatschappelijke impact. In de brief staat ook: in november informeren wij u concreter over de businesscase in de tweede tranche. Dat zien wij natuurlijk ook graag tegemoet. Misschien is al ergens aangegeven, dat ik het niet heb gelezen, maar we horen graag wanneer dat dan exact komt. Dat was het, dank u wel.

Mevrouw De Geus, GL: (...) De tweede tranche gaat van € 18mln naar € 13mln. Het weerstandsvermogen verandert niet, rekening houdend met 50% kans op toekenning. We zijn benieuwd naar het antwoord op de vraag, die meneer Machielse stelde, over het financiële verhaal. Meneer Jumelet had het daarover en meneer Hofman, dus dat willen wij ook wel graag weten. Het 'what, if' scenario. Uiteraard kiezen wij voor het eerste, het ongewijzigd indienen met aangepaste parameters indexering. Die andere drie niet echt, want de fractie van GL is dus inderdaad wel voorstander van het opnieuw aanvragen van de subsidie, want wat kan er op tegen zijn om mee te doen met de tweede tranche. Het is voor ons dan ook niet te verteren om het percentage van 50% betaalbare woningen te laten dalen naar 40% betaalbaar wonen. Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: De PvdA vindt het goed, dat de raad op deze manier via deze brief geïnformeerd is, dat het college voornemens is om een nieuwe aanvraag in te dienen voor de volgende tranche van de woningbouwimpuls. Dat is ook de nadrukkelijke wens van de PvdA-fractie, die daarbij graag vast houdt aan minimaal 50% betaalbare woningen, waarvan de helft in de sociale huursectie. Het is jammer, dat op dit moment met nog maar 2 weken te gaan, of iets minder, voor de deadline van het indienen voor die tweede tranche er nog geen voorstel ligt om met de raad te delen. Misschien is het er wel en heb ik het gemist, maar gisteren was het er nog niet. Deze brief, die we nu bespreken, dateert van 21 oktober. Dat is een flinke tijd nadat we op 10 september hoorden dat onze eerste aanvraag niet succesvol was. De brief geeft niet heel veel detail. De uitleg waarom de eerste aanvraag niet lukte is summier, onvoldoende onderbouwing, ambtelijk niet goed voorbereid en een te conservatieve aanpak, zo lezen we tussen de regels door. Er is nog een presentatieavond en uitleg geweest, maar ook dat was in onze ogen vrij summier. Maar veel interessanter vinden wij eigenlijk: hoe gaan we nu wel een goede kans maken en

ook daar is wel een aantal regels aan gewijd. Ik zou eigenlijk van de wethouder daar nog wel meer over willen horen. Mijn eerste vraag is: hoe gaat de wethouder zorgen dat alles nu wel goed onderbouwd is. Kunt u dat kort samenvatten voor ons? Ten tweede heb ik een vraag aan het college. Op het einde staat: het college zal op 17 november een definitief besluit nemen over de indiening. Mijn vraag is: waar hangt dat dan van af, want een definitief besluit nemen kan ook zijn: we gaan het niet indienen. Ik wil graag van de wethouder horen welke overwegingen daar dan mee kunnen spelen. Tot slot wil ik nog zeggen, en het klinkt negatief, maar als ik deze vier scenario's naast elkaar leg, dan is voor ons het enige echt realistische scenario, scenario nummer 1. We vragen ons af: waarom is er tijd gestopt in een analyse voor die andere drie scenario's, terwijl ik eigenlijk van geen van de andere fracties hoor, dat daar een realistisch scenario tussen zat, maar misschien begrijp ik dat dan verkeerd. Maar dat is geen vraag aan de wethouder. Ik heb twee vragen. Waar hangt dat definitieve besluit van af? Hoe gaat de wethouder zorgen, dat alles nu wel goed onderbouwd wordt bij de tweede aanvraag? Dank u wel.

De voorzitter: Er is een aantal vragen gesteld o.a. op financieel gebied, weerstandsvermogen, als er tekort is, hoe gaan we dat dan oplossen, wachten we eerst op de uitslag en dan het bestemmingsplan. Ik hoorde o.a. ook dat de PvdA net zei: hoe gaat het verder, zorgen dat e.e.a. goed onderbouwd is, wanneer kunnen we zien dat er een aanvraag weg is, want we hebben dat nog niet gezien, de businesscase, die nog ingediend moet worden. Zomaar een paar vragen.

Wethouder Van den Beukel: Dank u, geachte raadsleden, voor uw vragen, uw aandacht voor dit belangrijke onderwerp, wat mij als projectwethouder Wilderszijde aan het hart gaat en waar we heel hard aan werken. Het is mooi, in de voorbereiding van deze vergadering bekeek ik alle stukken nog eens nadrukkelijk en toen zag ik dat we 3 jaar en 1,5 week geleden de ambities hebben vast gesteld voor Wilderszijde. Dat wil zeggen: uw raad heeft die vast gesteld. Dus zo lang duurt goede plannen maken, kennelijk, voor mooie woonwijken. Tegelijkertijd maken we niet alleen plannen, maar gebeuren er ook dingen. Ik vind het altijd belangrijk om te memoreren, dat er ook gewoon heel veel gebeurt. Kavels worden volop bebouwd, de vrije kavels en het bouwveld voor plan Buyten staat ook te floreren. En er zijn volop mensen die zich inschrijven en die woningen worden verkocht. Dus er gebeurt al heel veel, we zijn niet alleen bezig met plannen. Het is een spannende fase, waarin we zitten, van dit project, dat nog meer dan 10 jaar mee gaat en wat ook al een hele historie heeft. Het is ongeveer in 1998 gestart. De Bergschenhoekenaars onder ons weten dat. Het is spannend, omdat het over veel geld gaat en over belangrijke keuzes met veel effecten. Die piketpalen, die diversen van u nog een keer slaan, 28 meter, 50% betaalbaar, die piketpalen zijn eigenlijk al geslagen in diverse nota's van uitgangspunten, ambitiedocumenten en wat dies meer zijn. Binnen die piketpalen acteren we natuurlijk als college. Er is inderdaad het e.e.a. gericht op volgend jaar het bestemmingsplan aan u voor leggen, dat economisch haalbaar is. Wat dat betreft is ook een paar van de vragen die u stelde, met veel respect en begrip voor de vragen, wel iets prematuur. De economische haalbaarheid van het plan, inclusief effect op weerstandsvermogen, de verliesvoorziening, die we moeten vormen, dat type zaken zijn echt primair aan de orde bij het bestemmingsplan. We zijn dan weer enkele maanden verder en dan is de situatie nog weer veranderd en we hebben dan nog meer analyse uitgevoerd. Dat is ook echt het moment om daar met elkaar keuzes in te maken. Het is ook goed om te memoreren, dat in de brief niet voor niets staat, dat de indiening echt is onder voorbehoud van goedkeuring door de gemeenteraad. Het is op geen enkele manier de bedoeling, dat u nu uw finale oordeel zal geven over de economische haalbaarheid van dit plan. Dit gaat 'slechts' over u informeren, u meenemen in het voorgenomen besluit voor indienen van die tweede tranche. Als ik het heel plat zeg, dan zeg ik: het college doet er alles aan om zoveel mogelijk subsidies van wie dan ook in de wacht te slepen om onze woonwijk te bouwen. Tegelijkertijd, als ik zeg 'onze woonwijk' dan wil ik dat wel nuanceren. Ik heb inmiddels geleerd, dat heel veel mensen meeluisteren met deze vergaderingen. Niet alleen raadsleden en Lansingerlanders, maar ook heel veel mensen in de regio. Dat doen ze sowieso bij elke vergadering, hoop ik, maar zeker ook bij deze vergadering, want Wilderszijde is echt een project met regionale, provinciale importantie. Dat zeg ik niet alleen, dat zeggen zij zelf ook. Dat zegt het college van Rotterdam, dat zegt de gedeputeerde mevrouw Koning en dat zeggen vele anderen. En wat zeggen ze dan? Dan zeggen ze: deze wijk is buitengewoon significant in aantallen, op deze locatie ook, in het hart van het economische kerngebied, tussen Rotterdam en Den Haag, het is een wijk die heel snel de woningnood kan lenigen, het is een wijk die buitengewoon duurzaam is en dit is een wijk, die precies op de goede plek wordt gebouwd, namelijk langs hoogwaardig openbaar vervoer. Dus dat is een boodschap. Het is een wijk niet alleen voor Lansingerlanders, maar een wijk ook waarvan de regio ook ontzettend graag ziet, dat die gerealiseerd wordt, zoals we voornemens zijn die te realiseren. In die context opereren wij. Met al die partners werken wij ook heel nauw samen. Dat als korte aftrap, maar wel om de context helder te schetsen. Wilderszijde heeft een hele hoge ambitie. Die ambitie heeft u vast gesteld en die ambitie kost ook maatschappelijk geld. Tegen de raadsleden die zeggen: welke effecten heeft het, heeft het een effect op de algemene reserve? Zeg ik: ja, het heeft zeker een effect op de algemene reserve. U ziet nu al, dat in het weerstandsvermogen rekening wordt gehouden, staat in de brief op de laatste pagina, met € 24mln

aan risico. Dat is direct een effect nu al op de algemene reserve. Op het moment dat we de grondexploitatie II, want er loopt al een grondexploitatie op Wilderszijde, maar de nieuwe grondexploitatie zouden openen, dan wordt er een passende voorziening gevormd. Wat op dat moment passend is, nogmaals, dat gaan we vast stellen bij het voorstel voor het bestemmingsplan. Voor nu gaat het erom: welk bedrag gaan we aanvragen bij het rijk. Dat is ook wat ik richting mevrouw Verhoef zeg. Op 17 november, wat besluiten we dan? De aanvraagdocumentatie is een hele stapel papier, dat is ook buitengewoon veel werk en dat had ook wel een stuk simpeler gekund, zeg ik even via u richting de rijksoverheid, die hele stapel papier moeten wij formeel afhameren als college. Nu is de allerlaatste komma niet zo interessant, maar wel het bedrag dat wij aanvragen bij het rijk. Dat bedrag moet natuurlijk buitengewoon goed onderbouwd zijn. Mevrouw Verhoef vroeg daar iets over, dat het wat summier op haar over kwam. Ik heb dan wel, zeg ik even met een knipoog, uw technische vragen nog gemist, die meer verduidelijking vroegen. Meneer Blonk heeft bijvoorbeeld nog wat vragen gesteld over geluid, die worden ook keurig beantwoord. Maar ik geef u graag nu daar wat meer duiding bij, want volgens mij is het heel belangrijk, dat we met elkaar goed doorgronden waar het hem in zat. Volgens mij hebben we daar heel goed de vingers achter. Dat zit hem niet, zeker niet, in slechte ambtelijke voorbereiding onzerzijds. Waar zat het hem dan wel in? Dat is toch eigenlijk vrij simpel. Uiteindelijk houden we rekening met een aantal cijfertjes om te bepalen wat het publieke tekort is van dit project. In Lansingerland zijn we relatief conservatief in ons rijk rekenen. Dat heeft waarschijnlijk met onze historie te maken, met onze cultuur, met de cultuur van uw raad. We hebben recent daar een voorbeeld van gezien, u wilt graag een hoog weerstandratio. Dat zorgt er ook voor, dat wij 1% grondwaardestijging hanteren als uitgangspunt in het MPG. Dat is een keuze, die wij hebben gemaakt, waarvan is gebleken, dat het rijk nu, zo staat het in de nieuwe aanvraagdocumentatie, eigenlijk zegt: 2% is de norm, elke afwijking daarvan moet buitengewoon goed onderbouwd worden, maar eigenlijk vinden we het bij voorbaat moeilijk te verklaren, moeilijk te verteren. U moet van goeden huize komen, wilt u zo conservatief zijn. We hebben dat onderbouwd, maar de onderbouwing daarbij van 'zo doen we dat in Lansingerland, het is een meerjarig project met nog risico's' die is als onvoldoende geapprecieerd. We hebben dus ook nu, na die eerste afwijzing, ons natuurlijk goed verstaan met heel veel andere gemeenten en inderdaad gezien, dat de projecten waar ook 1% in stond grosso modo afgewezen zijn, om diverse redenen overigens, maar grosso modo afgewezen zijn, terwijl de toegekende projecten allemaal rond de 2% zaten. Dat was 1. Het tweede ging over de kosten. Ook daarin zijn we wat behoudend. We hebben gezegd: we willen transparant zijn, realistisch, maar ook behoudend. Laten we goede percentages onvoorzien hanteren. Die percentages onvoorzien wil het rijk, naar nu blijkt, heel veel lager zien, tenzij je het buitengewoon goed kon onderbouwen, waarom dit nou bij uitstek zo'n risicovol project is. Op die zaken is de aanvraag als onvoldoende onderbouwd beoordeeld. Dat is de feitelijke situatie. Dat is waarop we dus nu handelen. Daarbij is een aantal criteria aangepast in deze regeling. Het komt een beetje technisch over, maar ik hecht eraan om het even te vermelden, ook richting de heer Blonk, die over de € 13mln memoreerde. De piketpaaltjes aan de kant van het rijk zijn een beetje verzet. Ze zeggen bijvoorbeeld: de opbrengsten of de tekorten van aanpalende projecten mag je niet meer meerekenen. Dus het project, dat nu in de eerste grondexploitatie zit, telt eigenlijk niet meer mee. Dat leidt tot een andere reikwijdte van het plan, dat je indient. Wat ze ook hebben gezegd: we rekken de grens een beetje op van € 310.000 naar € 325.000 als grens voor betaalbaar. Dat soort wijzigingen in de aanvraag leidt ertoe, dat we het helemaal opnieuw moeten opbouwen, het aangevraagde bedrag. Nu staan we ook voor de keuze, als gemeente: hoeveel risico willen we lopen bij deze nieuwe aanvraag? Veel kosten opvoeren is iets wat leidt tot een groot tekort en een hogere aanvraag, maar ook tot meer vragen, de kosten, die je opvoert moeten allemaal onderbouwd worden. Bijvoorbeeld het fietstunneltje, het opknappen van het fietstunneltje bij sporthal De Zijde. Is dat voor 100% toerekenbaar aan Wilderszijde? Voor 80%? Voor 60%? Daar profiteert toch ook de huidige school van? Daar profiteert toch ook Boterdlorp van? Vanuit een financiële optimalisatie zou ik als wethouder financiën zeggen: die moeten je voor 100% in het project stoppen, want dan kunnen we 50% bij het rijk ophalen. Maar vanuit een andere gedachte van 'we willen sowieso geld binnen halen' kijken we er toch naar om dat een lager percentage te laten zijn, dat we van die kosten in het project stoppen. Al dat soort keuzes zijn we aan het maken. Daar hebben we gisteren nog weer een halve dag aan besteed, inclusief ikzelf en dat hameren we volgende week af. Dat zorgt er vervolgens ook voor, dat we het heel goed onderbouwd hebben, omdat we daar zoveel tijd aan hebben gespendeerd. Diverse andere vragen, die gesteld zijn, gingen over de planning en het terugvalscenario. De impact op de planning hebben we al geïncorporeerd in de planning, die we met u hebben gecommuniceerd. Het bestemmingsplan komt om en nabij maart naar u toe, dat in september wordt vast gesteld, was natuurlijk eerst in vorige versies die u heeft gezien, een aantal maanden eerder. Als wij nu tranche twee krijgen toegekend, dan is de planning die u toegestuurd hebt gekregen, dat blijft de planning. Mocht onverhoopt onze aanvraag in de tweede tranche niet succesvol zijn, dan heeft dat impact op de planning. Hoe groot die impact is, hangt ook af van u en hangt af van de keuze die wij samen maken. Dan kom ik op de vraag van diversen van u, die zeggen: hoeveel scenario's, wel drie scenario's graag. Zeker, zeg ik in uw richting, meerdere scenario's. Sterker, ik voel het meest nog voor een knoppensessie. Uiteindelijk is het een model, een wijk die je

maakt. Er zit daarin een heel aantal keuzes. Al die piketpalen, die u wilt slaan en het college heeft geslagen met u, die hebben een effect op het tekort. Ik zou het idealiter zo voor me zien, dat we met zijn allen voor die gevisualiseerde Excel sheet staan en kijken: wat nu als we groen weg draaien, wat nu als we betaalbaar weg draaien, wat nu als we verder de lucht in gaan, wat nu als. Aan alle uitgangspunten kun je tornen, al dat tornen heeft effect op uiteindelijk het tekort op de grondexploitatie. Zo zou ik het idealiter voor me zien, dat we gezamenlijk ons scenario realiseren. Echter, om het te vergemakkelijken zullen we als college een voorzet maken, een voorstel doen voor dat terugvalsscenario. Ik zie het ook voor me, dat we daar begin volgend jaar al, januari, februari, in een nog te plannen beeldvorming, die ook al eerder is toegezegd, dat we daar een eerste proeve van doen, van dat terugvalsscenario, zodat we, op het moment dat in februari die uitslag komt, we niet veel of in ieder geval zo min mogelijk tijd verliezen, dat we dan snel kunnen doorschakelen naar ons gewenst terugvalsscenario. Dat zijn de belangrijkste vragen, die ik heb genoteerd. Ik check even snel mijn lijstje of ik iets belangrijks heb gemist. Misschien nog de specifieke vraag: wanneer ontvangen wij nou die brief met die businesscase? Zoals ik geprobeerd heb uit te leggen, is dat nog steeds work in progress, in slecht Nederlands. We stellen af en toe ook vragen aan de helpdesk van de rijksoverheid: mogen we deze claim nog opvoeren, mogen we dat opvoeren? Op het moment dat we dat hebben vastgeprikt, die keuze hebben gemaakt als college, volgende week dinsdag, dan zullen we daarna de brief opmaken en die aan u doen toekomen. Maar tot dat moment is er ook voor mijzelf, als verantwoordelijk wethouder, en voor ons als college, nog niet bepaald welk bedrag wij zullen aanvragen. Dus de businesscase is nog niet vast gesteld. Ik denk dat ik de belangrijkste vragen voor nu heb beantwoord en anders hoor ik het graag in de tweede termijn.

Tweede termijn

De heer Blonk, L3B: Mijn fractie heeft vertrouwen in de wethouder en de ambtenaren, die hem ondersteunen bij die nieuwe aanvraag. Wij hopen dat dat leidt tot een toekenning van de gevraagde subsidie. Veel succes ermee. We zijn benieuwd hoe het afloopt, straks in februari, als we het horen. Dank u wel.

De heer Machielse, VVD: Dank aan de wethouder voor zijn uitgebreide beantwoording. Goed om te horen, dat hij zijn eigen spaarzame tijd zelfs voor een halve dag heeft ingezet voor Wilderszijde. Goed om te zien, dat de rol van projectwethouder serieus wordt genomen. Een paar kleine vervolgvragen in de richting van de wethouder n.a.v. mijn vraag in de eerste termijn. Ik stelde de vraag over de verhouding in de weerstandratio. Nu vroeg ik mij af: zit dan nu dat verlies van Wilderszijde € 24mln tegen 5% nu al in die weerstandratio? Kunt u dat bevestigen of ontkrachten? Heb ik dat nu verkeerd begrepen? Ik begrijp uit uw toelichting dat dat wel zo is. In dat geval snap ik dat en is het voor mij helder. Indien dat niet zo is, dan ga ik buiten deze sessie om technisch nog even op door, hoe dat zit. Vervolgens heb ik gevraagd in de eerste termijn: krijgen we eerst de uitslag over de subsidie en dan pas het bestemmingsplan? Ik lees in de brief dat de wethouder zegt: ja, er zit wel een voorwaardelijkheid in, er zit een getrappt proces in, maar er staat niet letterlijk: ja, dat is zo, of nee, dat is niet zo. Dus ik wil de wethouder eigenlijk vragen om dat nog even klip en klaar uit te leggen, of ik dat nu goed begrijp. De laatste vraag is een heel gevaarlijke, want met zoveel tijd en energie van de heer Van den Beukel in dit plan, wil ik hem toch vragen: hebben we nu een gevoel bij hoe hoog die subsidieaanvraag gaat zijn? Of zegt u: dat moet ik echt nog verder uitwerken, ik durf het echt niet te zeggen. In dat geval snap ik het natuurlijk ook. Wat ons betreft, kan het college verder gaan met de aanvraag van de subsidie tweede tranche woningbouwversnellingslocatie. Dank u wel.

De heer Van der Stelt, CDA: Ik dank de wethouder voor zijn nadere toelichting. Ik heb geen verdere vragen of opmerkingen bij dit stuk.

De heer Jumelet, WIJ: Ook dank voor de beantwoording door de wethouder. Het is al gezegd: we hebben uiteraard ook vertrouwen in de wethouder en zijn ambtelijke staf om de aanvraag in te dienen voor de tweede tranche. Wij hopen ook inderdaad, dat het maximale eruit gehaald wordt. Het klinkt erg negatief, maar dat inderdaad een goed subsidiebedrag door het rijk beschikbaar gesteld gaat worden. Ik blijf toch de woorden bezigen, dat ook bij de subsidieverstrekking er toch een bepaalde realiteit gaat ontstaan, waar we toch achter ons oor moeten krabben als het gaat wellicht om de planoptimalisatie, zeker als die in de tweede tranche niet wordt toegekend. Ik ben ook benieuwd, en ik had eigenlijk gehoopt, dat de wethouder erop in zou gaan, op de vraag, die ik toch nog een keer wil stellen: bij plan optimalisatie wordt heel snel gerefereerd aan de knop percentage betaalbare woningen. Volgens ons zijn er waarschijnlijk toch andere knoppen waaraan gedraaid zou kunnen worden om tot optimalisatie te komen van het plan, zonder dat de knop van het percentage betaalbare woningen wordt aangeraakt. Daarom wilden we toch vast een piketpaal slaan rondom het percentage van 50%. Wellicht kan de wethouder nog iets zeggen over andere knoppen waaraan gedraaid kan worden om tot planoptimalisatie

te komen om het tekort, wat er ook ontstaat bij toekenning, maar zeker ook bij niet toekenning, hoe we dat gaan invullen. Dank u wel.

De heer Hofman, CU: Ik wil de tweede termijn eigenlijk gebruiken om de wethouder driemaal hetzelfde woord toe te voegen, namelijk: toitoitoi. Dank u wel.

De heer Muis, D66: Heel kort. Dank aan de wethouder. Ook heel goed, de gedachte van een knoppensessie. Hoewel, als het gaat om een knoppensessie veronderstelt dat dat je een plan gaat aanpassen, dus je gaat optimaliseren en dat is slechts één van de scenario's. Een ander scenario was een derde tranche en nog weer een ander scenario is niks doen. Dan kan je zeggen: dan zet je alle knoppen op nul, dan heb je dat scenario, maar ik ga ervan uit, dat we het eerst op dat niveau bekijken. Wordt er gekozen voor optimalisatie, dan ga je aan die knoppen draaien. Ik denk dat de wethouder het ook zo bedoelt. Ik heb hem ook horen zeggen, dat wij dan een moment krijgen, dat we daar met elkaar over gaan beslissen, dus ik heb er alle vertrouwen in, dat het een goed proces wordt. Dank u wel.

Mevrouw De Geus, GL: Wij danken de wethouder voor zijn uitgebreide toelichting. We hebben vertrouwen in hem. Het zal bij iedereen anders zijn, maar ik heb vanavond een nieuw woord geleerd en dat is piketpaaltjes. Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Dank aan de wethouder voor de beantwoording in de eerste termijn. Hij was verbaasd, dat hij geen technische vragen had ontvangen van de PvdA-fractie, maar de PvdA-fractie heeft rond de begroting twee maal technische vragen ingediend, die te maken hadden met Wilderszijde. Eénmaal waarom er toch zoveel grote tekorten zijn op de grexen van Wilderszijde. Daar wisten we natuurlijk gedeeltelijk het antwoord wel op en daar kwam vooral een historische reactie op. De andere vraag: is er rekening gehouden met de gevolgen van de te kiezen of gekozen scenario's in de aangeboden begroting 2021-2024. Daar kwam een reactie op, die had te maken met de bepaling van het weerstandsvermogen, waar net ook vragen over zijn geweest. Daarbij is ook beantwoord, gezegd: de daadwerkelijke financiële gevolgen komen op het moment, dat u als raad de grondexploitatie Wilderszijde zult vast stellen. Op dat moment maakt u dan ook het besluit om het project wel of niet op deze wijze in uitvoer te brengen. Ik weet niet of u daar nog iets aan toe wilt voegen, maar het klinkt bijna alsof op dat moment het project ook niet ten uitvoer gebracht kan worden. Misschien kunt u dat nog even toelichten. Verder wensen we u en het college natuurlijk heel veel succes de komende dagen om hier een hele mooie aanvraag opnieuw te maken. We zien ook uit naar 17 november, wanneer u dat aan ons voorlegt. Dank u wel.

De voorzitter: Ik hoorde nog een paar vragen over de weerstandsratio, de uitslag dan wel het indienen van het bestemmingsplan. Ook nog een vraag over planoptimalisatie. Zomaar nog een paar vragen.

Wethouder Van den Beukel: Dank u wel, allereerst voor de succeswensen van diverse kanten. Dat nemen we graag in ontvangst, dat kunnen we ook wel gebruiken. We wensen onszelf natuurlijk succes toe bij dit mooie project. Laat ik ze even langs lopen, de specifieke vragen die gesteld zijn. Bij het bestemmingsplan, kunt u dan nog nee zeggen? Zegt mevrouw Verhoef. Is dat nog reëel? Ja, dat is een relevante vraag. Ik vind het moeilijk om daar ja of nee op te antwoorden. U heeft altijd de vrijheid die u toekomt als gemeenteraad. Tegelijkertijd hebben we laten zien, al is het op hoofdlijnen nu, in de brief, dat het scenario 'geen nieuw bestemmingsplan maken' niet betekent dat er geen bestemmingsplan is. Er is een vigerend bestemmingsplan, waaronder partijen hun recht kunnen doen gelden. Dus dat maakt het ook zo ingewikkeld en ook zo onaantrekkelijk op dit moment, voor een deel, om als we dat zouden willen het project stop te zetten. Het is een project met een historie en met een context, waar natuurlijk altijd rekening mee moet worden gehouden in keuze die worden gemaakt, maar de keuze is aan u. Mevrouw Verhoef: Wat ik heb gevraagd aan de wethouder. Het ging over het moment dat de raad de grondexploitatie Wilderszijde gaat vast stellen. Daar ging mijn vraag over. U heeft het nu over het bestemmingsplan. Volgens mij zijn dat twee verschillende dingen. Ongetwijfeld is er ook een samenhang op enige manier, maar ik bedoelde de grondexploitatie. Dat heb ik ook voorgelezen uit de beantwoording van uw ambtenaren. Wethouder Van den Beukel: U zegt het goed. Tegelijkertijd, die twee hebben zoveel met elkaar te maken, dat is ze bijna samen zou kunnen nemen. De grondexploitatie open je op het moment dat je het project daadwerkelijk zo ver start, dat de economische haalbaarheid is vast gesteld, het bestemmingsplan is vast gesteld en vervolgens vrij snel daarna volgt de grondexploitatie. Dat even specifiek in antwoord op die vraag. Meneer Muis vroeg even ter bevestiging, maar hij voelde het al aan en dat is terecht, dat ook de scenario's 'niets doen' en 'het huidige plan gewoon financieren' nog ter tafel zullen komen. Het antwoord daarop is wat mij betreft een duidelijk: ja. Meneer Jumelet vroeg welke andere knoppen er nog zijn, want de knop van 50% betaalbaar is WIJ wel wat waard. Ja, ik heb geprobeerd om daar een beeld van te geven. Afhankelijk van wie het vraagt is de één of andere knop meer of minder aantrekkelijk. Maar een knop is: veel meer verdichten nog en dat ten koste laten gaan

van groen. Dat is niet conform de uitgangspunten, die we van u hebben gekregen, maar het kan, dat levert voor een deel extra uitgeefbaar areaal op. Tegelijkertijd moet je jezelf niet rijk rekenen daarmee, want meer uitgeefbaar areaal levert ook weer meer noodzaak tot parkeerplaatsen op. Dus er komt een andere knop: de parkeernorm. Een parkeernorm heeft ook invloed op de hoeveelheid opbrengsten die je kunt realiseren. Overigens, ook de gewenste kwaliteit in de buitenruimte. Als wij minder kwaliteit in de buitenruimte zouden realiseren, dan zou dat ook weer kunnen schelen in de kosten. Er zijn vragen gesteld en opmerkingen gemaakt over de hoogte. Meer de hoogte ingaan zou ook meer kunnen opleveren. Tegelijkertijd levert dat de vraag op of je het dorps karakter kunt borgen. Ook dat zou niet in lijn zijn met de huidige uitgangspunten. Dat zijn zomaar een paar knoppen, waaraan gedraaid kan worden en die allemaal een zeker effect hebben, maar dat is politiek en daar gaat u uiteindelijk over. Vooral nog zijn de politieke piketpalen voor ons geslagen. De heer Machielse stelt nog een paar specifieke vragen over de volgorde. Dat heb ik inderdaad vergeten te beantwoorden in de eerste termijn. De volgorde is weldegelijk inderdaad eerst de uitkomst van de tranche tot ons nemen en vervolgens het bestemmingsplan in procedure brengen. Er zit nu een tekort in het weerstandsvermogen, was een vraag van meneer Machielse. Ik hoop, dat ik uw vraag afdoende kan beantwoorden, anders gaan we het op een later moment vervolgen. Op het moment van opstellen van de begroting, zo werkt dat, nemen wij het volledige op dat moment bekende bedrag aan benodigd weerstandsvermogen voor het project op in de berekening. Op dat moment zit inderdaad de volledige benodigde risicoreservering in het weerstandsvermogen. Echter, we zijn weer een stukje verder. De inkt is al een tijdje droog en het project schrijdt voort, dus bij het eerstvolgende P&C document zullen we natuurlijk weer opnieuw berekenen wat het dan benodigde weerstandsvermogen is. Hoe hoog wordt het ongeveer, de gevraagde bijdrage? Dat vraagt meneer Machielse. Dat is een beetje het geheim van de smid, waar u nu naar vraagt. Op zich hebben we geen geheimen voor u, zeker niet sinds we elkaar goed hebben gesproken over geheime rapporten, zeg ik richting de heer Duk. Nee, dat is nog niet bepaald en dat is ook een keuze, die we maken als college. Ik kan u er wel dit over zeggen. Een indicatief bedrag staat genoemd in de brief, maar op dit moment voel ik veel voor de lijn: beter één vogel in de hand, dan tien in de lucht. Daarmee zeg ik zoveel als: als wij nu heel hoog zouden gaan zitten in onze aanvraag en daarin al te ambitieus kostenposten zouden opvoeren voor 100% en heel stug zouden vast houden aan onze conservatieve uitgangspunten als het gaat om grondwaardeprijzen en aan conservatieve uitgangspunten als het gaat om kosten onvoorzien, die ik begrijp in de Lansingerlandse context, dan zetten we ons, als we niet oppassen, op achterstand. De vraag is of we dan uiteindelijk met wel gelijk hebben, maar of we ook gelijk krijgen. Met andere woorden: of we dan subsidie krijgen. Daarmee zeg ik wel iets over de richting, waarin we op dit moment denken, zonder dat we onszelf natuurlijk arm rekenen, we moeten geen gekke Henkie zijn. We moeten wel reëel zijn in de benodigde kosten, maar beter één vogel in de hand dan tien in de lucht. Dank u wel.

De voorzitter: Dan zijn we hierbij aan het einde gekomen van dit besprekingspunt. We gaan nu over naar agendapunt 6.g met daarbij de inspraak van de heer Janssen Lok en de heer Halsema.

6. Stukken ter advisering aan de raad:

6.g Actualisatie regelgeving ondergrondse infrastructuur (kabels en leidingen)

De heer Xhemaili, PvdA: Ik wil allereerst de sprekers bedanken. Ik ben toch wel een beetje verrast met de inspraak die ze hebben gedaan. Als ik het goed begrijp, voelen zij zich niet helemaal gehoord, ondanks dat zij wel zijn meegenomen in het proces omtrent de regelgeving ondergrondse infrastructuur. Ik vraag me af: wat kunnen wij nog meer doen om het proces aan de voorkant nog beter in te regelen? We gaan iets besluiten wat tientallen jaren gaat gelden. Ik ben van mening, dat een huwelijk niet met wantrouwen in moet worden gestapt om later de problemen ervan te ondervinden. Ik denk dat vertrouwen in dit stadium heel belangrijk is om elkaar goed te kunnen helpen in de toekomst bij het realiseren van projecten. Als je op papier alles goed aftimmert, dat kan, het is heel goed mogelijk en positief, maar de papieren werkelijkheid is niet de werkelijkheid in het gebied. Dus ik heb een vraag aan de wethouder. Wat kunnen we nog meer doen om de nutsbedrijven tegemoet te komen in hun verzoek om eventueel het voorstel te verschuiven? Is het een optie? Hoe kunnen we het participatieproces nog beter stroomlijnen, zodat de nutsbedrijven zich nog meer gehoord voelen. Hier wil ik het bij laten voor mijn eerste termijn.

De voorzitter: Voor de goede orde: 3 minuten, want we willen wel op tijd naar huis.

De heer Duk, GL: Ik ben al thuis, hoor, dus dat komt goed. De voorzitter: Maar ik niet. De heer Duk: Dat is waar. Dit is volgens mij een weinig politiek onderwerp, althans, dat dacht ik voor de heer Janssen Lok en Halsema inspraken. Het lijkt me prima dat het beleid wordt geüpdatet, maar ook hier hoor ik ook weer dat stakeholders zich niet optimaal gehoord voelen bij het schrijven van nieuw beleid. Dat betreurt ik. Ik zou graag horen van de wethouder of hij bezwaar heeft tegen hun wens om het besluit 2 maanden

aan te houden en om nogmaals het gesprek aan te gaan. Verder vraag ik mij af of het klopt, dat het hier enkel leidingbeheerders zijn in het voorliggende voorstel een aanvraag kunnen indienen. Ik heb ooit van één van de ambtenaren duurzaamheid te horen gekregen, dat woningeigenaren ook een aanvraag konden doen om bijvoorbeeld leidingen voor warmte/koude opslag in de openbare grond aan te leggen. Ik ben me ervan bewust, dat de vraag of dit in de nieuwe situatie ook mogelijk is een technische vraag is, maar ik bedacht me pas net dat dit nu niet lijkt te zijn geregeld, mijn excuses daarvoor. Mogelijk kan het college deze casus mee nemen in de komende maanden. Dank u wel.

De heer Van der Stad, D66: De voorgestelde AVOI combineert de huidige verordening werkzaamheden, kabels en leidingen met het leidingenhandboek. Hiermee wordt gestuurd op één uniforme regeling, die voor alle partijen van toepassing is in plaats van een wirwar aan afspraken. Gesteld wordt dat er op termijn een kostenbesparing bereikt wordt voor de gemeente. Enerzijds door beter overleg en regievoering, maar ook doordat kosten deels verschoven worden van de gemeente naar netbeheerders d.m.v. een nadeelcompensatieregeling, die de wirwar aan afspraken zullen vervangen. De netbeheerders hebben dan ook hun ongenoegen geuit. De nadeelcompensatieregeling is voor hen minder gunstig. D66 kan zich echter goed vinden in de uitgangspunten van het college, gezien het oogpunt van rechtsgelijkheid en rechtszekerheid en in het licht van toekomstige opgaven, die ruimtebeslag zullen gaan hebben op de ondergrond, zoals de energietransitie en klimaatadaptatie. Daar moeten we grip op hebben. D66 verwacht, dat hoge kosten bij nutsbedrijven en besparingen bij de gemeente zullen worden doorberekend naar de inwoners. In het begin zal dit weinig verschil brengen. Door beter overleg en goede regievorming kan er, zo begrijpen wij, in theorie ook bespaard worden voor de eindgebruiker. Dan moet je daar wel samen actief op inspringen. Samen de uitdaging aangaan voor de lastige situaties van de praktijk. Echter waarschuwt Dunea, een strategisch partner bij het bereiken van onze doelen ons, dat door de gekozen constructie het tegenovergestelde wellicht bereikt wordt. De belangen voor goed overleg worden voor de gemeente minder. Het risico bestaat, dat de kosten voor de eindgebruiker zelfs aanzienlijk toenemen. En dan niet alleen de eindgebruikers in ons Lansingerland, maar ook de andere gemeenten binnen de voorzieningsregio van het nutsbedrijf. De vraag rijst op welke wijze een goede afstemming van elkaars belang dan plaats gaat vinden. Het voorliggende stuk geeft daarop geen antwoord. Wat D66 betreft, is dat een hinderlijk hiaat. Wethouder, kunt u hierover uitweiden? Dit dient geëvalueerd te worden en hoe vaak? Het voorbeeld dat Dunea schept spreekt ons aan, omdat er een belang is en blijft voor een ieder. Goede en duidelijke afspraken, zo lijkt het althans. Immers, we zijn hier geen experts in. Wethouder, is een constructie zoals in Limburg overwogen? Wat waren de bevindingen? Wilt u een dergelijke constructie alsnog aangaan? Tot zover mijn bijdrage.

De heer Hofman, CU: In het grote spervuur aan stukken, dat wij voor deze vergadering hadden gekregen, zou dit stuk bijna gaan ondersneeuwen en zouden wij onze bijdrage bijna gaan afdoen met het woord 'hamerstuk'. En toen kwamen er ineens een paar insprekers en toen waren we toch blij, dat deze vergadering een oordeelsvormende vergadering is. Eigenlijk wil ik aan de wethouder vragen hoe u hier in zit. We hebben de insprekers gehoord over het risico, dat met name bij leidingbeheerders wordt neergelegd, volgens de insprekers, en er wordt gevraagd om uitstel voor de regeling om nader in gesprek te kunnen komen. Dat uitstel zien wij in principe wel zitten, maar ik hoor graag van de wethouder in hoeverre hij denkt dat het uitstel ook daadwerkelijk verschil gaat uitmaken. Gaat het geen verschil uitmaken, dan kunnen we het hier wellicht bij laten, maar daar kom ik dan in de tweede termijn wellicht nog op terug na beantwoording van de wethouder.

De heer Alsemgeest, WIJ: Er is al veel gezegd, maar er wordt ons vanavond gevraagd de verordening ondergrondse infrastructuur en de nadeelcompensatieregeling vast te stellen. Daarnaast de verordening kabels en leidingen in te trekken. Nu vinden wij het een prima plan om met een uniforme regeling te komen, die voor alle partijen van toepassing is en zeker als we er op den duur ook nog financieel voordeel mee kunnen halen. Maar als wij een financieel voordeel halen, is het bijna wel zeker, dat iemand anders het gelach zal moeten betalen. Wij vragen ons dan ook af of het wel zo netjes is om, als er een leiding die afgeschreven wordt na 30, 40 of 50 jaar, verlegd of verwijderd moet worden, geen compensatie meer te geven aan de netbeheerder. Mogen wij stellen, en dat lieten de insprekers eigenlijk al een beetje doorschemeren, dat als we als gemeente hier geen compensatie meer voor geven, de netbeheerder dit risico gaat doorberekenen aan de eindgebruiker? Oftewel: onze burgers. Ik zou dan ook graag van de wethouder willen horen en weten: hoe vaak heeft zich in het verleden zo'n compensatie al voorgedaan? Wat denkt hij te winnen om het nu op een andere manier te gaan doen? De tweede vraag is door anderen ook al gesteld. Kunnen we dit agendapunt nog even aanhouden, zoals de heer Halsema voorstelde, om daar nog eens met elkaar over in gesprek te gaan. Wat zijn de eventuele consequenties van zo'n uitstel tot op zijn minst Q1? Dank u wel.

De heer Van Harn, CDA: De huidige afspraken met de netbeheerders zijn verouderd, kunnen we lezen. Er komt nu een integrale regeling, die voor alle partijen van toepassing is. Het idee is, dat dit leidt tot

rechtsgelijkheid en rechtszekerheid van de netbeheerders. Wat een schril contrast met wat we van de insprekers hebben gehoord. Wat mij opviel bij de voorbereiding en na enig zoekwerk op internet, dat er al veel gemeenten zijn, die een AVOI toepassen. Sommige zelfs al meer dan 4 of 5 jaar. Wat er ook in het stuk staat: er bestaat nu kans, dat één of meer netbeheerders een bezwaar en beroep zullen gaan aantekenen tegen een beschikking op basis van de AVOI. Dat werd vanavond wel duidelijk. Wat hebben we dan gewonnen? Wat deze heren ons ontzettend duidelijk hebben gemaakt, dat er geen wederzijds vertrouwen is en dat het moeilijk werken is met de documenten, zoals die op dit moment voor liggen. Daar hebben deze beide heren ook weinig trek in. Dus ik sluit me graag aan bij vorige sprekers, die een voorstel doen om op zijn minst de regeling, de nadeelcompensatieregeling Lansingerland, nu niet mee te nemen, maar uit te stellen en in gesprek te gaan met de netbeheerders. Tot zover.

De heer Machielse, VVD: U mag mij ergens aan gaan houden, want als de ons omliggende gemeenten, waarmee wij samenwerken, een regeling zullen vast stellen, waarmee onze inwoners een hogere last gaan betalen, dan zal ik er in deze commissie en indien nodig in de raad er bij het college op aandringen om ook bij die andere gemeenten bezwaar te maken tegen die regeling. Want als ik dit lees, de regeling die het college ons voorstelt, dan snap ik een groot stuk heel erg goed. We moeten een stuk van de afspraken herzien, formaliseren en gelijk trekken. Maar als het uiteindelijk aankomt op die nadeelcompensatieregeling, dan begin ik me toch een beetje zorgen te maken. Want uiteindelijk gaat het voor onze bewoners een broekzak/vestzak verhaal worden. De gemeente denkt een stukje kosten te kunnen besparen door een nadeelcompensatieregeling in te stellen, die de volledige kostenlast, een groot deel, pardon, doorschuift naar de netbeheerders voor gezamenlijke opgaven en dat is een kostenlast, die de netbeheerders uiteindelijk kunnen doorberekenen aan de inwoners. In dat geval niet alleen aan de inwoners van Lansingerland, hoewel op verzoek van de gemeente Lansingerland de leidingen verplaatst worden, maar dan alle inwoners in hun verzorgingsgebied, waaronder bijvoorbeeld Pijnacker-Nootdorp, Zuidplas, Den Haag. In voorbereiding op deze vergadering heb ik enkele van hun nadeelcompensatieregelingen erop nagezien. Wat ik dan mis in onze nadeelcompensatieregeling is eentje, die is opgesteld vanuit gezamenlijkheid en gelijkwaardigheid. Want die uitgangspunten moet ik wel kunnen opmaken uit de tekst. Uiteindelijk zijn de opgaven die wij hebben in de ondergrond gezamenlijk. Ik denk dat het bewonderenswaardig is dat de netbeheerders altijd meewerken als er een leiding verplaatst moet worden en dat we daar dankbaar voor moeten zijn. Maar voor een waterleiding, die misschien wel 60 of 70 jaar mee kan gaan na 15 jaar al zeggen als Lansingerland: vanaf nu is het uw eigen probleem, Dunea. Dat vind ik vanuit het partnership niet heel sterk, maar ook vanuit duurzaamheid niet, want we dwingen daarmee ook netbeheerders om hun leidingen eerder te gaan vervangen om überhaupt aanspraak te kunnen maken op de nadeelcompensatieregeling, mochten ze verplaatst moeten gaan worden door de gemeente Lansingerland. Ik heb wel een verzoek of vraag aan de wethouder. We horen insprekers zeggen: kunt u het voorstel aanhouden? Toen ik deze vergadering aan het voorbereiden was, heb ik nagedacht over een amendement om alleen de nadeelcompensatieregeling te schrappen uit de beslispunten. Overigens, in de andere beslispunten kan ik mij prima vinden, het formaliseren van de afspraken, het creëren van rechtsgelijkheid, maar ik kan niet voldoende inschatten wat de consequenties zijn van een gedeelte van een besluit schrappen of het gehele besluit uitstellen. Dus dat is mijn vraag aan de wethouder, hoe hij dat ziet. Maar vervolgens ook de vervolgvraag. Wij kunnen als commissie besluiten het voorstel aan te houden of een stuk daarvan in de raad te gaan schrappen voor later orde, maar uiteindelijk zal het college met een nieuw voorstel moeten komen als we dat doen. Hoe ziet de wethouder dat? Ziet de wethouder de mogelijkheid om in gezamenlijkheid op te trekken met de partijen die we keihard nodig hebben, juist voor onze werkzaamheden in de ondergrond? Of gaan we over enkele maanden dan hetzelfde voorstel krijgen? Tot slot wil ik nog even iets zeggen over de financiële afwikkeling. Het college schrijft in het raadsvoorstel, dat deze nieuwe regeling op termijn een kostenbesparing kan betekenen voor de gemeente Lansingerland. Ik noemde al in mijn bijdrage een kostenbesparing voor ons, maar een kostenverhoging voor alle inwoners in het dekkingsgebied van deze partijen, of zoals Dunea en Stedin, wat mij betreft geen krachtig voorargument is om deze nadeelcompensatieregeling zo vast te stellen. Ik zou ook eigenlijk de sprekers in de tweede termijn willen vragen hoe zij dat afwegen. Moeten wij dan als gemeente egoïstisch zijn, dat is misschien een te sterk woord, dat realiseer ik me, en proberen onze eigen kostenbesparing te realiseren? Of moeten we hierin gezamenlijk optrekken en ook een voorbeeld nemen aan andere gemeenten in hetzelfde dekkingsgebied? Ik ben benieuwd naar de reacties van de andere sprekers in de tweede termijn en voor nu dank ik u.

De heer Meester, L3B: Het is nog niet zo lang geleden, dat de nutsvoorzieningen een gemeentelijke taak waren. Door de samenvoeging van een aantal nutsbedrijven en vervolgens de privatisering is de afstand van de gemeente tot de nutsbedrijven wat groter geworden. Ik krijg nu van de insprekers de indruk, dat we i.p.v. gezamenlijk optrekken, dat de gemeente zich daarvoor verantwoordelijk voelt, dat zij de indruk wekken dat wij hen nu als een tegenstander beschouwen en dat zou ik zeer betreuren. Maar we hebben het verhaal nu van één kant gehoord en ik zou graag ook van de wethouder een reflectie willen

horen op de discussies die plaats gevonden hebben met de verschillende netbeheerders om een zeker evenwicht daarin te brengen. Voor het overige: het idee van de vereenvoudiging, daar zijn wij wel voor. Maar we vinden het wel van belang, dat er in goede harmonie zoveel mogelijk een oplossing gevonden kan worden. Ik denk, dat de heer Machielse ook wel gelijk heeft, dat het een beetje een vestzak/broekzak situatie zou kunnen worden. Wat niet zou moeten is dat we een verkapte belastingverhoging op deze wijze doorvoeren. Ik wacht even graag de reactie van de wethouder af.

De voorzitter: Er zijn de nodige vragen. Het gaat om de compensatieregeling en met name het eventueel on hold zetten, wat de insprekers naar voren gebracht hebben, waarop de nodige vragen van de commissieleden zijn.

Wethouder Fortuyn: Ik denk dat de heer Meester terecht vraagt: er is zojuist door de insprekers, de heer Janssen Lok en de heer Halsema, ingesproken. En ik begrijp ook heel goed, dat ze inspreken, want we praten hier over iets. Het hoofdelement van dit voorstel zit in het feit, dat wij de regie over onze eigen gronden willen hebben en ook die planningen willen doen, die van belang zijn en die zijn genoemd in de verschillende documenten, o.a. de klimaatadaptatie. Als we een wijk van gas los gaan halen, dan kunnen we daar de gasleidingen gaan betalen, die er al 40 of 50 jaar liggen. Zo hebben we de vogelwijk, waarin we nu nadrukkelijk grote investeringen doen van om en nabij de € 16 mln, waarin ook Stedin leidingen heeft lopen, maar de komende 6 jaar nog niet aan vervanging toe zijn, dat is blijven liggen, dus over 6 jaar kunnen we de vogelwijk weer open trekken. Daarmee wil ik even aangeven, het belang, dat we gewoon regie willen hebben over onze ondergrond met alle grote opgaven die we hebben. Het gaat hier wel ergens over. We hebben hier ook met contracten te maken, waarvan de oorspronkelijke datum op papier niet meer terug te lezen is. Met andere woorden: die zijn verschrikkelijk oud. Dat heeft ertoe geleid, dat wij naar een modernisering en naar deze tijd de verordening opgesteld hebben, zoals het nu voor ligt bij u. Daarin hebben we ook de verhoudingen tussen de netbeheerders, zowel in de transportleidingen als de overige leidingen, uniform gemaakt. Daar zijn we niet de eerste gemeente in. Er is een partij, dat de gemeentelijke platform kabels en leidingen. De behoefte om tot een uniforme inrichting te komen en verordening te komen, zoals het hier voor ligt, die is reeds door een groot aantal gemeenten, ook in Zuid-Holland, in werking gezet. Dat even over de aanleiding: regie en de contracten, die we uit het verleden hadden. De gemeente had het zelf opgesteld en uiteindelijk hebben ze het verkocht en geprivatiseerd en vervolgens worden ze met hun eigen contracten geconfronteerd. Maar het was wel nodig, dat wij met alle opgaven die we hebben, meer regie op onze eigen dossiers hebben. Er zijn inderdaad gesprekken geweest, ook met de verschillende aanbieders, ook met Dunea, ook met Stedin. Wij hebben in die gesprekken aangegeven welke wensen wij hebben. We hebben daar ook aangegeven, dat wij meer naar marktconforme afschrijvingen willen. Er is een consultatieronde geweest. Daar is een schitterende reactie op gekomen. Er is een verzoek gekomen voor een tweede consultatieronde. Dat hebben wij afgewezen, daar wil ik heel eerlijk in zijn, omdat het een herhaling van zetten zou zijn. Ze hebben gevraagd om de reactie, die wij als bijlage voor u bij het voorstel hebben gedaan, om daar voortijdig inzage in te krijgen. Dat is niet gebruikelijk, maar dat hebben we wel gedaan, want we vinden wel dat we netjes met elkaar om moeten gaan. We zijn zeker niet uit op een conflict, integendeel, wij willen een goede samenwerking hebben in dit verband, zodat we planmatig met elkaar in redelijkheid en billijkheid de aanpak kunnen doen. Maar het is lastig als jij een afschrijvingstermijn van 50 of 60 jaar heb of langer, om dan jouw ondergrondse werkzaamheden om niet te doen. Daarbij speelt ook nog een keer het element, dan ga ik in op de vragen, die gesteld zijn: word je door de hond of door de kat gebeten? Dat is een beetje de korte uitvoering. Als wij dit doorvoeren, gaan Dunea en Stedin dan de rekening leggen bij degenen die het afnemen? Laat ik voorop stellen, meneer Machielse zei dat: dan belasten wij onze burens ermee. Inmiddels zou dat al gebeuren, want o.a. Zoetermeer, Katwijk, maar ook de provincie Zuid-Holland hebben inmiddels deze convenanten en verordening ingesteld. Dus wij betalen mee met de gemeenten die ik net noemde. Dus dat is natuurlijk maar beperkt. Wij hebben die vraag ook gesteld. Het is natuurlijk niet zo, als we met geld gaan schuiven, dat we de lasten gaan verhogen. Wij hebben tot nu toe op vele vragen van ons geen onderbouwingen gehad. Dan wil ik weleens een onderbouwing hebben, maar die krijg ik niet. Waar hebben we het dan over? We weten het niet. Dus wij doen het op dit moment met de kennis van nu m.b.t. de afschrijvingstermijnen zoals die zijn voorgesteld. Meneer Van Harn zei: er is beroep mogelijk. En daar is verschillende malen een beroep op gedaan, sterker nog, de hele verordening is ook bij de rechtbank gekomen. Tot nu toe heeft de rechter beoordeeld dat de AVOI stand houdt, dat dat redelijk en billijk is en tot nu toe zijn die rechtszaken afgewezen. Maar natuurlijk blijven wij oog houden voor het element, en hebben we ook de redelijkheid en billijkheid, altijd het besprek met de bedrijven die het aangaan. Als iemand het net heeft aangelegd of als het er 5 jaar ligt of 8 jaar, dan praat je over een stuk kapitaalsvernietiging en dat gesprek moet je altijd met elkaar willen en durven aangaan, ook of je het efficiënter kan doen. Dan kom ik op de beantwoording, want ik probeerde het kader wat te schetsen, zoals het ligt. Over de samenwerking heb ik het gehad. Ja, we werken altijd samen. Ik heb net de vogelwijk aangegeven en over een jaar of 6 of 8 ligt die wijk weer open. Het is natuurlijk wel zo, zoals de heer Meester ook aangaf, dat het vanuit het

verleden gemeentelijk is geweest en later is het privaat geworden. Ik zal het woord niet snel gebruiken, maar we hebben nu wel met partijen te maken, ik begrijp het heel goed, dit doet pijn, wat het zal wellicht doorgerekend gaan worden, maar we hebben wel met partijen te maken, die een eigen tempo en hun eigen besluitvoering hebben en ons in de regie in datgene wat we moeten ontwikkelen naar de toekomst toe tot nu toe min of meer hun eigen standpunt innemen. U kunt het ook een beetje terugvinden in de straatverlichting hier en daar. Dus wij willen gewoon regie hebben, zo simpel is het, om dit goed te organiseren. Dat het financieel pijn doet voor die bedrijven, dat is helder, maar we zeggen er ook bij: de rekening die we nu betalen, die doen we nu al in de wijkontwikkelingen. Om een voorbeeld te noemen: we hebben bij de Pastoor Verburghweg een brug aangelegd, een nieuwe, want die lag er ook al 40 jaar ongeveer, of 50 jaar. Ik zal u de rekening niet vertellen, maar die was gepeperd, want wij moesten betalen aan de leidingbedrijven, waarvan de leidingen reeds vele jaren in de ondergrond zaten. En die rekening hebben wij dus ook gekregen om de doodeenvoudige reden, dat het in het project staat van die brug. Ik blijf erbij, dat wij dit voorstel niet gaan ophouden (...). Maar ik denk dat we prima zaken kunnen doen. We denken ook, aan de hand van jurisprudentie, ook de andere gemeenten die ermee bezig zijn, ook het gemeentelijk platform kabels en leidingen, die hiermee bezig zijn, dat dit de norm wordt waarop wij met elkaar zaken gaan doen. Ik probeer heel even nog de vragen door te lopen. De PvdA had het over gehoord voelen. Er is gehoord. Na 17 september hebben we de reactienota gestuurd en sindsdien hebben we niets gehoord, behalve dan nu de twee sprekers. Die waardeer ik ook, want nogmaals: ik begrijp het, ik begrijp best waar ze mee komen, maar het is zoals het is. De heer Hofman had het over Limburg. Dat is ook een mooi voorbeeld. In Limburg hebben de netbeheerders de reglementen opgesteld en hier ligt het andersom, dus daar is een wat andere afspraak. Met de provincie Zuid-Holland is geen 15 afgesproken, maar 10 jaar. WIJ heb ik ook beantwoord, want we betalen nu in feite al. Over jurisprudentie heb ik het gehad. Beroep mogelijk. De lasten hebben we het net over gehad. Ik denk dat ik alle vragen wel gehad heb en ik hoop een beetje het kader hebben kunnen schetsen, waarbinnen dit proces gelopen heeft. Ik adviseer om het voorliggend stuk in de raad te besluiten. Uiteraard ben ik ook bereid om met de betreffende bedrijven nog een keer om de tafel te gaan zitten, bij voorkeur fysiek, want dit vind ik een hoop gedoe, om het gewoon eens een keer goed uit te praten, want uiteindelijk hebben wij elkaar nodig, dat onderkennen wij ook. Hier wilde ik het bij laten.

Tweede termijn

De heer Xhemaili, PvdA: Bedankt voor de beantwoording, wethouder. Ja, foute risicoverdeling kan gevolgen hebben voor de service. Toch suggereren wij vanuit onze fractie voor uitstel, omdat ik het nu niet bevredigend vind hoe het nu gelopen is. Ik heb weleens vaker gezegd: alleen ga je sneller, maar samen kom je verder in een samenwerking. Daarom pleit ik er toch voor vanuit mijn fractie om het toch uit te stellen, besluitvorming, omdat meer helder met elkaar het debat aan te gaan tussen de partijen onderling. Dat geeft elkaar lucht en vertrouwen in het proces en in de uitvoering in de toekomst, dat achten wij heel belangrijk daarin.

De heer Duk, GL: Het komt zelden voor, dat ik het in het openbaar uitspreek, maar vandaag zal het toch moeten. Ik ben het namelijk volmondig eens met de heer Machielse. Als zelfs deze tegenpolen op politiek gebied het met elkaar eens zijn op het punt van nadeelcompensatie, die is opgesteld vanuit gezamenlijkheid en gelijkwaardigheid, dan denk ik dat we als gemeente daar vol op in moeten zetten. Dat andere overheden dat niet doen, betekent niet dat wij dat ook maar niet moeten doen. Bij de aanleg van het station hebben we gezien hoe hoog de kosten van partijen van voortijdig verleggen kunnen zijn. Ik ben niet door de wethouder overtuigd, dat aanhouden een onverstandig besluit is en daarom zal ik daarvoor blijven pleiten en vraag nogmaals het gesprek met open vizier aan te gaan. We hebben elkaar nodig in de verduurzaming. Vertrouwen van beide zijden is daarbij van groot belang. Dank u wel.

De heer Van der Stad, D66: De heer Machielse stelde in zijn eerste termijn een aantal vragen aan de commissie, volgens mij heb ik deze in mijn eerste termijn al beantwoord. We zitten ook op één lijn, ook wat betreft de motivatie. De wethouder geeft aan niet uit te zijn op een conflict, echter, wij hebben hem niet in horen gaan op evaluaties. Wellicht kan hij daar in de tweede termijn op terugkomen. Verder heb ik geen aanvullingen.

De heer Hofman, CU: Wat ons betreft is de beantwoording van de wethouder afdoende. We willen hem steunen in dit stuk. We willen eigenlijk het stuk daarmee steunen. Wat we zien is modernisering in verhoudingen tussen gemeente en netbeheerders, waar die eerder moeizamer was. Dat dat nu een financieel nadeel inhoudt voor deze partijen, is iets wat in omliggende gemeenten dus ook al wordt gedaan. Als je daarmee een level play field creëert over een beheergebied, beantwoord ik daarmee ook gelijk de vraag van de heer Machielse, dan levert ons dat ook geen nadeel of voordeel op. Dat vind ik in die zin prima. Ik hoop, dat de sprekers hebben meegeluisterd met de heer Machielse en dat ze hem nog

een keer voor hun karretje kunnen spannen bij een commissievergadering in andere gemeenten, maar dat terzijde. Dit was wat mij betreft de tweede termijn.

De heer Van Harn, CDA: Dank u wel, wethouder, voor uw beantwoording. Wat vooral toch bij mij blijft hangen, zijn de woorden die gesproken zijn door de insprekers. Zij voelen zich onvoldoende gehoord, ze spreken van ongelijkwaardigheid, ze hebben het over afschuivingstactiek. Ze wijzen ons erop, dat we te maken krijgen met een klimaatadaptatie en energietransitie. Dat zijn de partijen waar we samen mee moeten optrekken. Zoals ik nu vanavond het gevoel krijg, dan zal dat niet lekker gaan lopen, want zij kunnen zich echt niet vinden in de regeling, zoals die op dit moment voor ligt. Daarom stel ik u toch voor om dit aan te houden, eerst aan tafel te gaan en te komen tot betere afspraken. Hier wil ik het bij laten.

De heer Alsemgeest, WIJ: Het is in deze zaken altijd goed om hoor en wederhoor te hebben en dat blijkt wel weer. De heer Hofman zei het vanavond al: we dachten dat dit een hamerstuk zou worden. Totdat we de insprekers gehoord hadden en dachten van: hé, hier zit nog een staartje aan. Maar nu ik de wethouder gehoord heb en die ons uitlegt dat wij ook nog wel eens de rekening gepresenteerd krijgen van de netbeheerders in deze, denk ik toch dat wij hier de wethouder in kunnen steunen, in het hele verhaal. Dat wij dit nu moeten lopen, zoals dit nu loopt. Uiteindelijk betalen wij dus nu al de rekening van andere gemeenten, die dit systeem al hanteren. Of we het nu linksom of rechtsom betalen, dat blijft dan eigenlijk om het even. Wij steunen de wethouder in dit voorstel. Dank u wel.

De heer Machielse, VVD: Het is natuurlijk uitermate verleidelijk om eerst een aantal minuten te besteden aan de bijdrage van de heer Hofman en de aantijgingen aan mijn adres, maar ik ga die verleiding weerstaan, want ik hoor de wethouder in zijn bijdrage duidelijk het beeld schetsen, zoals hij dat ziet. Laat duidelijk zijn: er bestaat geen twijfel bij de VVD, dat wij een groot voorstander zijn van het formaliseren van de afspraken en het standaardiseren van die afspraken. Laat daar geen enkele twijfel over bestaan. Ook de insinuaties, dat we alles bij het oude willen laten of dat wij er voorstander van zijn dat de gemeente de rekening gepresenteerd krijgt in alle gevallen, dat is simpelweg niet zo. Laat ik dat duidelijk gemaakt hebben. Wat ik in mijn eerste termijn geprobeerd heb te zeggen, en waar ik ook de collega commissieleden om input voor heb gevraagd, om hun mening hierin heb gevraagd, is dat de nadeelcompensatieregeling, die door het college wordt voorgesteld, en dan gaat het alleen over de nadeelcompensatieregeling, niet over het versterken van de afspraken, niet over de heldere regelgeving, niet over eenduidigheid in beleid, nee, die nadeelcompensatieregeling, die is voor ons het pijnpunt, want die is nu heel star, geef het een woord. Daar zit nu geen onderscheid in naar bepaalde typen leidingen, daar zit nu geen onderscheid in voor bepaalde samenwerkingsverbanden. Die is heel erg opgesteld als: wij als gemeente hebben de ruimte om hier een regel in te bepalen, die wij toepassen. Daar mis ik een stuk gezamenlijkheid in, juist met die partners die wij keihard nodig hebben bij dit soort werkzaamheden. Want juist als wij een wijk gaan aanpassen of een nieuwe wijk gaan aanleggen of ergens een bushokje willen plaatsen, waar een fundering voor nodig is, zullen wij regelmatig de telefoon op moeten pakken als gemeente en Dunea of Stedin vragen om een leiding te verleggen. Of dat nu Dunea, Stedin of een andere partij is, dat doet er volgens mij niet toe. Als deze partijen, dit zijn professionele organisaties, de noodklok luiden over de risico's die zij zien in de samenwerking, dan vind ik het mijn rol als raadslid en als commissielid in deze commissie om dat aan de orde te stellen en de wethouder uit te dagen om daar scherp naar te kijken, naar die afspraken. En om te kijken of er toch niet een beetje ruimte in zit. Dat we kunnen zeggen voor bepaalde leidingen, die bijvoorbeeld veel langer mee gaan: gaan wij ook onze afschrijvingstermijn een stuk oprekken? Of zitten daar bepaalde situaties in, waarin we toch nog de netbeheerder kunnen vragen om een afwijking. Of zullen we de netbeheerder de mogelijkheid geven om bij een leiding, die uitzonderlijk duur, groot, et cetera is toch nog te zeggen: maar hier doet u mij onrecht aan, gemeente. De heer Hofman: Ik voelde mij gedrongen om toch even te reageren. Ik hoor u zeggen, dat u het vermoeden heeft, dat er geen overleg meer is met dit nieuwe model. Dat heb ik de wethouder niet horen zeggen. Ik heb de wethouder horen zeggen, dat hij regie wil nemen, daar waar er geen regie was vanuit de gemeente. Dat betekent wat mij betreft een verschuiving in verhoudingen en niet dat we het overleg overboord moeten gooien. Hoe ziet u dat? De heer Machielse: Ik zeg richting de heer Hofman, dat ik dat op dezelfde manier zie. Ik zei in het begin van mijn tweede termijn, dat er geen twijfel over hoeft te bestaan, dat wij voorstander zijn van het formaliseren van de afspraken en het regie voeren als gemeente. Daar stelt deze regeling ons als gemeente toe in staat. Het college kan daarmee uit de voeten, zoals ik de heer Fortuyn dat hoorde zeggen. Maar excuses als ik dat verkeerd heb geïnterpreteerd. Juist het slotstuk van die samenwerking komt bij: waar ligt nu de rekening en moeten wij als gemeente ook niet een financiële prikkel willen hebben om juist gemor in die ondergrond te voorkomen? Door die financiële prikkel, naar mijn gevoel en naar mijn oordeel, teveel door te schuiven naar die netbeheerders, hebben we daar 100% de regie over, maar minder gezamenlijkheid. Dat an sich is één van de redenen waarom ik hier een punt van maak. Denk ook eens na over gebrek aan de financiële prikkel. Die ligt nu heel erg bij ons, dat hoor ik de wethouder ook zeggen in zijn bijdrage. Bij het aanpassen van een brug krijgen wij de rekening

gepresenteerd, daar ben ik geen voorstander van. Maar het is wel goed, dat wij ons realiseren bij alles wat wij vragen om aan te passen in de openbare ruimte, dat daar een prijskaartje aan hangt. Of dat nu bij ons valt of bij de netbeheerder doet er dan in die zin nog niet eens toe. De voorzitter: Wilt u uw betoog beëindigen, want u bent ruim over de twee minuten heen. De heer Machielse: Dat komt door mijn antwoord op de heer Hofman. Ik heb de wethouder in de eerste termijn gevraagd om een politieke beoordeling: wilt u nu bij voorkeur de regeling vast stellen, waarbij u de ruimte geeft middels een amendement of de ruimte krijgt middels een amendement om die nadeelcompensatieregeling nog nader uit te werken? Of heeft u liever, dat wij ervoor pleiten om de hele regeling nog even te verdagen, twee of drie maanden, om dat nader uit te werken? Daar heb ik geen antwoord op gehad. Ik gaf aan: mijn idee daarbij was alleen die nadeelcompensatieregeling nog iets nader uitwerken, want van die andere ben ik voorstander, dan kunnen we zo snel mogelijk de regie voeren. Maar ik kan niet beoordelen wat de technische consequenties daarvan zijn. Daar heb ik helaas geen antwoord op mogen ontvangen van de wethouder, dus dat mis ik nu om te komen tot mijn oordeelsvorming in deze commissie. Maar dat is het slot van mijn termijn.

De heer Meester, L3B: Ik wil de wethouder bedanken voor de nuancering, die hij heeft aangebracht. Ik begrijp, dat één van de problemen is, dat de nutsbedrijven erg lange afschrijvingstermijnen hebben. Ik zou hun willen aanbevelen om dat wat meer economisch te doen. Ze doen het waarschijnlijk op de technische levensduur. Overigens heeft de gemeente Lansingerland, wij met ons allen, ook boter op ons hoofd, want we hebben hetzelfde onlangs nog gedaan. Dan wordt er gesproken over gelijkwaardigheid, dat heeft de eerste spreker ook aangegeven. Ik hoor dat nog wel een keer terug. Maar wat wel even van belang is: dit is geen privaatrechtelijke verhouding, dit is een publiekrechtelijke verhouding. Als de gemeente de nutsbedrijven niet redelijk behandelt, dan kunnen zij een beroep doen op de raad. De raad zou dan moeten beoordelen of het redelijk is. Wat ik ook prima vindt, is dat de wethouder nog een keer met hen in gesprek wil gaan om in ieder geval te proberen om de standpunten wat dichterbij elkaar te brengen. Want zoals ik al in de eerste termijn aangaf: ik heb duidelijk de voorkeur voor een oplossing in harmonie. Tenslotte zou ik wel willen zeggen, dat wat ons betreft het voorstel gewoon in stemming gebracht kan worden. Wij zullen dan voor stemmen.

Wethouder Fortuyn: Ik kan mijn knopen tellen. Desondanks wordt er door diverse partijen gevraagd om het uit te stellen of aan te houden. Ik denk dat hier gewoon een goed verhaal ligt. Ik heb in de eerste termijn getracht goed aan te geven wat de verhoudingen zijn. Meneer Meester haal terecht aan: het is publiek en privaat waar het hier om gaat. Om een voorbeeld te noemen, en ik denk dat dat niet helemaal begrepen is: de rekening krijgen we nu ook. Er wordt niet goed onderbouwd wat de consequentie is van het voorstel van ons om op 15 jaar af te schrijven. In de wetenschap dat de provincie Zuid-Holland met Dunea een 10-jaars convenant afgesloten heeft, hebben wij in redelijkheid en billijkheid gebaseerd op jurisprudentie en rechtsuitspraken die 15 jaar gesteld. Daar is over gesproken met de kabel- en leidingenleveranciers. Ja, daar zitten verschillen in. Er zit een verschil in van 25 tot 30 jaar, dat klopt. Dat heeft ons ook de rekening gekost bij de Pastoor Verburghweg van het lieve sommetje van € 96.000. met andere woorden: als de leidingen en transportleidingen duurder worden: bij elke ingreep, die wij in de buitenruimte doen hebben wij dit soort rekeningen wel in het project op te nemen. In feite betalen we als Lansingerland al de veranderingen die in dit systeem zitten. Daarnaast hebben wij gewoon te maken, ik begrijp de heer Duk niet helemaal over de klimaatadaptatie en aardgasvrij maken, als we dat gaan doen, krijgen we de rekeningen voor de aardgasleidingen. We willen proberen het voor iedereen betaalbaar te houden, maar dit is wel een tegengestelde richting, die ik bij u constateer, dus dat begrijp ik niet helemaal. Mijn voorstel is dan ook: uiteraard, ik wil opnieuw in gesprek met die kabel- en leidingenbedrijven, geen enkel probleem, dat wil ik sowieso. Ik wil de verhoudingen ook goed hebben. Ik vind dat je vergoedingen in alle redelijkheid en billijkheid moet doen, zo zijn wij, zo hoor je te zijn, want je moet een betrouwbaar bestuur zijn, dus we gaan geen onmogelijkheden vragen, maar we willen het wel in lijn brengen met hetgeen zich in Nederland aan het afspelen is. Dat we daar het goede gesprek over hebben in een goede samenwerking, dat we niet onnodig aan allerlei grote kapitaalsvernietigingen moeten doen, daar ben ik het ook helemaal met u eens. Maar ik stel wel voor om het huidige voorstel, zoals het er nu ligt, om die gewoon door te zetten naar de raad. Mochten er amendementen komen, ja, dan zien we dat wel. Hier wilde ik het bij laten. De heer Duk: De wethouder zegt, dat hij bereid is om het gesprek aan te gaan. Maar op het moment, dat wij als raad deze stemming gaan doen, dan valt er niet zo heel veel meer te bespreken in mijn ogen, anders dan dat er wordt gezegd: dit is mijn ruimte waar we nu eenmaal de afspraken over hebben gemaakt met de raad en wat hun wensen zijn. We vroegen om het gesprek aan te gaan met een open vizier en niet om daarna nog even de wonden te helen. Wat bedoelt de wethouder? Wethouder Fortuyn: Wat u zelf zegt en de beweging die u maakte, maar dat laat ik maar even zitten. Het enige onderwerp is of die 15 jaar niet naar 20 of 25 jaar kan gaan. Zo simpel is dat. We hoeven hier niet geweldig ingewikkeld te doen. Dat is toch de vraag. Als u zegt: we amenderen het. Dan komt u met een afschrijving van 20 jaar. Prima als u

dat doet, dan moet u dat doen, maar als college zijn we niet een voorstander daarvan. Zo simpel is het. U bent als raad nu aan zet op dit moment.

De voorzitter: Het e.e.a. gehoord hebbend is het geen hamerstuk. Het gaat naar de raad. Ik beluister dat er misschien toch één of twee amendementen naar voren gaan komen. Dat is mijn conclusie. Het gaat naar de raad.

6.d 1e begrotingswijziging Recreatieschap Rottemeren

De heer Meester, L3B: Op de begrotingswijziging hebben we geen aanmerking, maar op de concept zienswijze iets meer. Die refereert terecht aan de grootscheepse plannen van het recreatieschap en de financiering daarvan. Die tekst heeft overigens onze instemming. We zien aan de grote baggerdepots bij de fles, dat er al voortvarend met de plannen begonnen is. Des te meer is het belangrijk, dat die plannen en de financiële aspecten daarvan helder aan de belanghebbende partijen gecommuniceerd worden. Onze vertegenwoordiger in het bestuur van het recreatieschap is nieuw. We willen hem daarom iets mee geven, dat sommigen misschien als een Bonfutje zien, maar wat voor ons wel van belang is. Dat is de Pekhuisbrug. Het mechaniek is weliswaar beschadigd, de reparatie daarvan is te duur, maar we willen de brug wel graag behouden, zoals zij is. Dank u wel.

De heer Machielse, VVD: Een hele korte reactie van ons. Er zijn weinig consequenties van deze begrotingswijzigingen. Wij lezen hier wel uit, dat het heel erg goed is, dat is ook een compliment naar het college toe, dat het onze standaard is om altijd een zienswijze in te dienen bij dit soort begrotingswijzigingen, want dat geeft ons toch de kans om nog even onze zorgen te uiten, al dan niet zorgvuldigheid toe te wensen bij de grootschalige plannen in het recreatieschap en de financiële consequenties daarvan. Dus goed dat dat benoemd is. Ook een versterking van het proces, dat we daar met elkaar volgen om altijd een zienswijze in te dienen. Dank u wel.

De heer Van Harn, CDA: Wij als CDA-fractie kunnen ons prima vinden in de eerste begrotingswijziging 2020. Een helder en overzichtelijk document. Wel willen we vragen aan de portefeuillehouder: aandacht voor het volgende. Het recreatieschap werkt momenteel aan een ontwikkelplan en een uitvoeringsagenda. We willen de wethouder vragen wanneer hierover nieuws te melden is en zeker ook op het financiële vlak om ons als commissie ruimte hierover proactief te informeren en niet te wachten tot het recreatieschap hier al een besluit over heeft genomen. Tot zover. Dank u wel.

De heer Alsemgeest, WIJ: Wat ons betreft is dit een hamerstuk. Wij kunnen ons helemaal vinden in die begrotingswijziging. Dank u wel.

De heer Markus, CU: Ik sluit me aan bij de heer Alsemgeest. Prima zienswijze, een hamerstuk in de raad.

De heer Muis, D66: Wij kunnen ook kort zijn. D66 kan meegaan in de positieve concept zienswijze, zoals opgesteld. Opmerkelijk of grappig is dat wij het recreatieschap wijzen op de financiële situatie en dat ze mede daarom een fors bedrag uit de algemene reserve halen. Je zou willen dat ons college net zo kritisch is op haar eigen begroting, maar dat was even een grapje voor ons. Dank u wel.

De heer Duk, GL: Wij kunnen ons geheel vinden in deze zienswijze en in de begroting. Een waardevol stukje land mag ook wat kosten. Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ook de PvdA-fractie kan zich vinden in de zienswijze, die het college voorstelt om in te dienen bij deze eerste begrotingswijziging. Het is ook goed om aandacht te vragen voor het ontwikkelplan en de uitvoeringsagenda van de toekomst van het recreatieschap Rottemeren. Ik vond wel dat de bijlage, de begrotingswijziging zelf, waarin € 6 ton wordt onttrokken aan de algemene reserve, heel lastig om te lezen was. Wat er precies gebeurt daar, dat werd ons niet helemaal helder. Ik neem aan, dat de wethouder dat wel goed volgt. Ik hoef daar niet tot in detail uitleg op, maar het was wel een zoekplaatje. Dan nog even de Pekhuisbrug. Ik moet zeggen: ik was laatst bij de Pekhuisbrug en toen dacht ik: waarom hebben we nooit doorgepakt met de heer Meester en L3B om toch nog eens wat te doen aan die Pekhuisbrug, maar daar hing een flink kostenplaatje aan. Maar als hij het een Bonfutje noemt, dan zal het ongetwijfeld toch ooit lukken. Dank u wel. Het kan een hamerstuk zijn.

Wethouder Van den Beukel: Dank u wel voor uw belangstelling. Inderdaad, dit is een verantwoordelijkheid die ik met heel veel plezier heb overgenomen van collega Fortuyn, die op een fantastische manier zorg had gedragen voor het recreatieschap. Op zo'n manier, dat vele honderdduizenden mensen per jaar hun vertier daar vinden en ook nog de biodiversiteit nog behoorlijk op orde is. Dus het is een schitterend gebied, wat veel van de kwaliteit van onze gemeente bepaalt. Naar de toekomst toe liggen er inderdaad wel zorgen en die hebben we in de zienswijze ook verwoord. Dat de

ambities en de financiële middelen geen gelijke pas houden. Mooi dat daar ook steun voor is vanuit uw raad. Ik zeg ook richting van mevrouw Verhoef: ik vind de leesbaarheid van het stuk ook niet optimaal. Ik heb er ook opmerkingen over gemaakt in het dagelijks bestuur richting de opstellers. Dat is Staatsbosbeheer, dat is de instantie die we in de armen hebben genomen, die we ingeschakeld hebben voor het beheer. Dat mag en dat kan beter. Dan de specifieke vraag van de heer Van Harn om tijdig, goed en proactief geïnformeerd te worden voor besluitvorming over ontwikkelplan uitvoeringsagenda. Dat zal ik ruiterlijk toezeggen. Daar moet ik een wedervraag aan koppelen. Onlangs is er een uitnodiging uitgegaan voor een fietstocht door de Rottemeren vanuit het recreatieschap, speciaal voor raadsleden. Die is afgelast wegens gebrek aan belangstelling. Ik proef uit uw aller woorden, en zeker van u, meneer Van Harn, dat we alsnog daar de agenda's voor kunnen gaan trekken. Ik zie meneer Duk knikken en meneer Van Harn ook en ook meneer Markus. Dat gaan we gewoon doen met de commissie en bestuur, dan heb ik in ieder geval hier een stuk invulling aan gegeven. Voor het overige even serieus. Als er stukken zijn te delen, ga ik dat graag proactief doen. Dat is een toezegging. Dan een Bonfutje. Ik houd van historische eigenaardigheden, want die geven kleur aan je gemeente. Voor je het weet, ben je een soort Nieuwegein. Dan moet je iedereen uitleggen wat Nieuwegein is, dat is niet de situatie, met alle respect voor Nieuwegein overigens, waar we als Lansingerland in willen verkeren. Het Bonfutje Pekkuisbrug staat genoteerd, meneer Meester. Ik zal niet nalaten frappé toujours veelvuldig aandacht voor te vragen en me op de hoogte te laten stellen van alle wederwaardigheden. Het grapje van meneer Muis over de algemene reserve: ik denk dat hij refereert aan zijn eigen dekkingsvoorstel bij de begroting vorige week om de OZB niet-woningen onaangetaast te laten, wat gedekt zou moeten worden uit de algemene reserve via de gewone reserve. Maar dat even terzijde. Dank u wel.

De voorzitter: Een toezegging over het ontwikkelplan en er gaat t.z.t. als het goed weer is een fietstocht komen, dat gaan we zien. De Pekkuisbrug heeft de aandacht. Is er nog aanleiding voor een tweede termijn anders zie ik een hamerstuk.

Tweede termijn

De heer Meester, L3B: Even vanuit het collectieve geheugen voor de heer Machielse. Daar is hij nog niet helemaal op aangesloten, dat snap ik wel. Het altijd uitbrengen van een zienswijze is de wens van de raad geweest. Verder prima. Een hamerstuk.

De voorzitter: Ik proef bij een ieder een hamerstuk, dus dat zou erg mooi zijn. Ik zie geen reactie. Een hamerstuk, geregeld, een hamerstuk met toezeggingen van de wethouder.

6.e Verklaring Algemeen Belang inzameling grondstoffen op scholen

De heer Alsemgeest, WIJ: We zijn heel blij, dat we vandaag de verklaring algemeen belang inzameling grondstoffen op scholen vast kunnen stellen. Het was nog voorjaar, voordat de coronacrisis begon, dat mevrouw Van Olst van WIJ het voortouw nam om het scheiden van afval op scholen mogelijk te maken en als besprekspunt op de agenda te zetten. Nu we deze verklaring van algemeen belang inzameling grondstoffen vast stellen, kan het eindelijk echt gaan beginnen op scholen. Dat vinden wij leuk. We danken de wethouder heel hartelijk en de ambtenaren, die dit in zo'n korte tijd mogelijk gemaakt hebben. Voor ons is dit een hamerstuk. Dank u wel.

De heer Van der Stelt, CDA: Ik houd het wederom kort. Dit is een uitstekende uitwerking van een verzoek of besluit, dat we eerder hebben genomen. Wat ons betreft kan dit als hamerstuk naar de raad.

De heer Machielse, VVD: Heel kort. Ik ga me volledig aansluiten bij de woorden van o.a. de heer Van der Stelt. Wat ons betreft kan dit als hamerstuk naar de raad.

De heer Meester, L3B: Van harte stemmen we in met het voorstel. We hopen en verwachten dat alle scholen het educatieve belang ervan inzien en gebruik gaan maken van de mogelijkheid. Overigens zou het ook mooi zijn als afvalverwerkers het als een bijdrage aan de maatschappij, waar zij ook deel van uit maken, het afval zonder meerkosten bij de scholen gescheiden zouden willen inzamelen. Wie weet, over drie jaar. Wat ons betreft ook een hamerstuk.

De heer Hofman, CU: Ik zou het niet beter kunnen zeggen dan mijn voorgangers. Een hamerstuk wat mij betreft.

De heer Muis, D66: We hebben een paar keer dit onderwerp besproken. Het is heel mooi, dat we nu een fase verder zijn en daadwerkelijk naar de uitvoering gaan. Een hamerstuk. We hopen ook, dat het een positief effect heeft op ouders en leerkrachten, maar ook op andere inwoners in Lansingerland, die hier allemaal kennis van zullen gaan nemen. Dank u wel.

De heer Duk, GL: Ik mag u de rest van de avond met mijn zoetgevooisde stem lastig vallen. Soms komen er voorstellen voorbij, waarvan je denkt: dat had ik zelf willen verzinnen. Dit is er zo één. Sterker nog, dit heeft GL al in de vorige raadsperiode voorgesteld. Toen werd er nog vanuit het college aangegeven, dat er spoedig een afvalbeleid zou komen, waar we dit op dat moment bij konden behandelen. Nu het ernaar uitzien, dat ook dit college een besluit hierover aan een volgend college gaat overdragen, is het fijn dat in ieder geval de scholen al worden geholpen bij het scheiden van hun afval door dit besluit. GL zal voor stemmen en heeft, tenzij er heel bijzondere dingen gezegd gaan worden, geen behoefte aan een tweede termijn.

Meneer Xhemaili, PvdA: De scholen hebben vaker hieromtrent aandacht gevraagd en het is goed dat daaraan gehoord wordt gegeven. Wat de PvdA betreft een hamerstuk.

Wethouder Fortuyn: Ik bevestig dat het een hamerstuk wordt. Prima. Ik wil wel even kwijt, dat dit een voorstel van de raad was. In dit geval van mevrouw Van Olst van WIJ. Dit is een technische uitwerking daartoe. Ik ben er blij mee, dat we dit kunnen doen. Ten aanzien van de heer Meester, over drie jaar. Scholen vallen nog onder bedrijfsafval. Dat is wettelijk geregeld. Wellicht verandert dat ook nog.

De voorzitter: Een hamerstuk. Keurig.

6.f Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2025

De heer Meester, L3B: Meestal denken we niet zo na over sanitaire voorzieningen. We vinden het vanzelfsprekend, dat ze goed functioneren. We realiseren ons het belang pas als het niet goed werkt. Daarom lijkt het me een goed moment om al die personen te bedanken, die er steeds voor zorgen dat het werkt. Mijn compliment daarvoor. Misschien wil de wethouder onze dank overbrengen of in ieder geval mijn dank. Vanwege de klimaatverandering is het belangrijk, dat regenwater zoveel mogelijk in de grond weg zakt en niet direct afgevoerd wordt in de richting van de Noordzee. Veel groen in de wijken en voorlichting over een goede inrichting van tuinen is daarom belangrijk. Die opmerking wil ik er toch even bij maken. Wat ons betreft is het nieuwe GRP en gedegen werkstuk. Wat ons betreft mag het een hamerstuk zijn. Dank u wel.

De heer Van der Stelt, CDA: Ik heb verder geen opmerkingen hierover. De voorzitter: Een hamerstuk? De heer Van der Stelt: Ja.

De heer Jumelet, WIJ: Twee opmerkingen. Op de eerste plaats rondom de verduurzaming. In het stuk gaat het met name in op hemelwater et cetera. Wij willen toch aandacht vragen voor een goede afstemming met de energietransitie-werkzaamheden, die in de toekomst gaan plaats vinden. Wat bedoelen we daarmee? Op het moment dat de straten open moeten i.v.m. warmtenet of what ever, om dat af te stemmen, als dat kan, met werkzaamheden rondom de riolering, omdat dat toch heel ingrijpende werkzaamheden zijn in de buurten en wijken. Het zou toch wel een belangrijk aandachtspunt moeten zijn. Twee, dat wordt al een klein beetje in het stuk aangegeven. Ik noem het maar even de boeggolf, die eraan komt over een X-aantal jaren, van vervangingen die vrijwel gelijktijdig gaan plaats vinden. Er wordt al aangegeven: financieel wordt er bij de kaderbrief op teruggekomen. Maar wellicht is het goed om het in een wat ander verband op de agenda te zetten: hoe ga je dat nou als gemeente op een goede en adequate manier doen om die boeggolf aan vervangingen op termijn ook aan te kunnen. Je kan moeilijk heel Lansingerland in één keer open gooien om de riolering te gaan vervangen. Hoe zit dat dan met de technische levensduur en de noodzaak tot vervanging? Wellicht is het een punt om een keer goed op de agenda te zetten om daar eens even een verdiepingsslag te maken met elkaar. Dank u wel.

De heer Markus, CU: Het is het eind van de avond en we hebben het er kort over, maar het is een immens plan, dat voor ons ligt. Misschien niet in bladzijden, maar wel in kosten. Het raakt ons allemaal. Toevallig is het bij ons achter helemaal op de schop vanwege vervanging riolering. Daar weet de heer Jumelet ook alles van. Dan zie je hoe ingrijpend dergelijke stelsels zijn en welke invloed het heeft op het wel en wee van de mensen. Ik denk dat het een mooi en goed plan is, dat voor ligt. Er wordt goed rekening gehouden met onze duurzaamheidsambities op het gebied van klimaatadaptatie, maar ook als het gaat om het energiegebruik zien we dat ook goed terug komen. We hebben twee punten nog. De eerste stipte de heer Jumelet ook aan. We zien inderdaad een vervangingsgolf op ons afkomen. Dat heeft ook iets te maken met de kosten, die we nog moeten gaan maken in de toekomst en hoe we die kosten nu al gaan verdienen. In het raadsvoorstel staat, dat we daar begin volgend jaar nog met elkaar over komen te spreken. We zullen inderdaad met elkaar moeten kijken of we de kosten nu al gaan sparen of dat we die vooruit schuiven naar de toekomst. Ik denk dat we daar met elkaar kritisch naar moeten kijken. Een ander punt is, en misschien heb ik dat niet goed gelezen, dan hoor ik het ook graag, maar dergelijke plannen stellen we altijd vast, het heeft veel impact op onze financiën, maar eigenlijk

evalueren we dergelijke plannen nooit. Ik kan me niet herinneren, dat we ooit over gemeentelijke rioleringsplannen hebben gesproken de afgelopen jaren. Eigenlijk is ons voorstel, maar ik weet niet of het mogelijk is of wat de wethouder en andere partijen daarvan vinden, om eens een keer halverwege de looptijd met elkaar dit plan door te akkeren en bezien of er iets van de ambities en plannen terecht is gekomen. Want wij schrokken er ook van dat er personele tekorten waren. Dat was ons ook niet bekend in het verleden. Als zulke zaken spelen, kan dat prima bij zo'n evaluatie aan bod komen en dan kunnen we wellicht als college en raad samen optrekken om de zaak te verbeteren. Ik hoor graag wat de overige partijen daarvan vinden.

De heer Van der Stad, D66: Er is een zorgplicht op afvalwater, hemelwater en grondwater met als doel het beschermen van de volksgezondheid en het beperken van wateroverlast ten gevolge van overtollig hemelwater en grondwater. Leuk en goed om een lange termijnvisie te lezen, die het rioleringsplan van onder de grond ook boven de grond haalt. Wat we kunnen verwachten is meer inzet op gescheiden waterstromen waar hemelwater belangrijk wordt bij onze inzet om klimaatbestendig te worden. Bij deze hernieuwde visie wordt nu ook aangehaakt op bodemdaling en tekorten aan water. Hier is D66 blij mee. Waar D66 ook blij van wordt, is integraal werken, of wel aansluiten op andere werkzaamheden die in gebieden uitgevoerd worden met als doel het terugdringen van de kosten. Dat is op zich niet nieuw, maar het is wel goed, dat hier blijvend aandacht voor is en dat er ook in de praktijk gevolg aan wordt gegeven. Zo ontvingen inwoners van Berkel centrum vorig jaar een brief, dat er twee werkzaamheden gelijktijdig zouden plaats vinden. Echter, één van de twee werd uitgevoerd en kortgeleden werd zonder nieuwe aankondiging ineens de tweede werkzaamheid uitgevoerd. Bewoners wisten niet dat er eerst vervuild water uit de kraan zou komen. Het kan dus altijd in de praktijk beter. Wat D66 betreft een goed rioleringsplan, waarop wij verder niets hebben aan te merken.

De heer Duk, GL: Laat ik het maar eens kort houden. GL kan zich vinden in het voorliggende besluit. Ik sluit me dan ook aan bij de vorige sprekers. Zeker dank aan de heer Meester en de aandacht van de heer Jumelet voor de energietransitie onderschrijf ik helemaal. Een kleine aanvulling daarop. Mogelijk kan het college in de komende periode de ontwikkeling waarin gemeenten warmte winnen uit het rioolwater volgen en in het GRP van 2025 hierover met voorstellen komen. Rond die periode zal er een toegenomen vraag zijn naar warmtenetten en dit draagt bij aan het streven van de gemeente om circulair te opereren. Dank u wel.

De heer Xhemaili, PvdA: Lansingerland ligt in één van de laagste gebieden van Nederland en in een best wel waterrijk gebied. Om geen overlast van water te hebben, is een goed functionerende riolering noodzakelijk. Daarnaast hebben we met verschillende klimaatuitdagingen te maken, met extremen en daarmee gepaard verschillende transities, die ook eerder zijn genoemd door collega's. Ook gezien het feit, dat we vel gebouwd hebben en nog flinke bouwopgaven hebben, is het goed om een functionerende riolering te hebben en ook noodzakelijk. De fractie van de PvdA vindt het inderdaad goed om te lezen, dat op dit moment ons rioleringsstelsel in goede conditie is en goed functioneert. In de toekomst wil het college slim beheer toepassen. Ik heb daar een vraag over aan de wethouder. Hoe ziet dat slim beheer eruit? Moet ik dan denken aan big-data achtige manieren van beheer en detectie? Daarnaast nog een vraag, die hierop aanhaakt, over de omgevingswet. Kunnen we nog veranderingen verwachten met de komst van de omgevingswet of blijven de werkzaamheden hetzelfde? De wijziging van financiering heeft effect op de rioolheffing en wordt bij de vervangingsopgave in 2021 beoordeeld. Het resultaat hiervan wordt verwerkt in de kaderbrief van 2022. Hierdoor komt er wel heel veel druk op de kaderbrief. Onze fractie vindt dat de kosten zoveel mogelijk beheerst moeten worden. De wethouder heeft een heel goede uitdaging daarmee met de kaderbrief van 2022. Mijn fractie is benieuwd hoe die beheersing eruit zal zien, om de lastenverhoging bij de burgers weg te nemen. Dank u wel.

De heer Machielse, VVD: Voorzitter, u vergeet een partij. U vergeet de VVD. Ik begrijp het wel een beetje. Hoewel mijn persoon zelden wordt verweten, dat ik niet duidelijk aanwezig ben, snap ik dat het digitaal allemaal wat anders verloopt, dus ik zal er verder niet teveel over zeggen. Over het rioleringsplan wel, in die zin dat wij vinden dat hier een mooi plan ligt. Ook het aantal pagina's viel mij op, 96, dat is een fiks plan, ook qua impact en effect voor inwoners. Ik wil wel nog even van de gelegenheid gebruik maken om de vraag te beantwoorden, die de heer Markus aan mij heeft gesteld. De VVD kijkt positief aan tegen zo'n evaluatie, want ik denk dat u terecht opmerkt dat we bij dit soort plannen vaak enthousiast zijn van tevoren en eigenlijk nooit weten of het wel of niet een succes was. Dat is eigenlijk best gek, maar ik kan even niet inschatten hoe dat in zijn werk zou gaan. Ik ben heel benieuwd naar de beantwoording van de wethouder daarop in zijn termijn. Dan ik in mijn tweede termijn daarop terug komen.

De voorzitter: Er is het e.e.a. gevraagd m.b.t. energietransitie, de boeggolf, vervanging, het evalueren van een aantal plannen, de voorstellen van de warmtewinning, slim beheer. Zo is er een aantal punten.

Wethouder Fortuyn: Prima, mooie vragen, maar laat ik beginnen met de heer Meester. Uiteraard, die dank ga ik overbrengen, want ik denk dat u daar gelijk in heeft. Er zijn mensen dag en nacht bezig om het watersysteem via riolen goed overeind te houden, want je moet er niet aan denken als daar problemen zijn. We hebben het pas geleden gehad in de gouden griffelbuurt en daar word je niet vrolijk van. Het moet allemaal op orde zijn. Dat is niet alleen maar de buizen, maar het zijn ook alle pompen die erom heen zijn. Het is allemaal overleg wat er omheen zit. We hebben inderdaad weer een robuust GRP. Zoals in het voorstel staat: deze loopt af in 2020. We hebben nu 2025 in beeld staan. Meneer Jumelet wil het graag een keer bespreken, want we krijgen een boeggolf. Dat komt eigenlijk heel erg mooi uit. Ik vind het ook fijn, dat u het agendeert, maar wij zouden er zelf ook mee gekomen zijn, omdat er twee of drie dingen spelen. Het heeft het ruimtelijk aspect. Wat gebeurt er in de ruimte en hoe gaan we met die ruimte om? En wat doen de nutsbedrijven daar dan bij? Over het algemeen hebben we daar goed overleg over. Ook in dit geval bij Boterdorp oost hebben wij nadrukkelijk overleg gehad met Stedin, of we niet tegelijkertijd deze activiteiten kunnen oppakken en in dit geval is dat in goede harmonie gebeurd. Ja, verdiepingsslag financiën, ja, daar wilde ik sowieso al mee komen. Voor 2021 hebben wij besloten in de kaderbrief of begroting, wat we net vast gesteld hebben, een indexering van 1,7% toe te passen. Wij zien dat dit een aanzienlijk tekort gaat worden daar waar de boeggolf zich gaat voordoen. Dat is over 30 tot 50 jaar na nu, dat hangt een beetje van alle ontwikkelingen af. Kijk maar naar de Westpolder en dat soort zaken. Dus wij zien een boeggolf aan kosten op ons af komen. In het antwoord op de PvdA: het is een doelbelasting. Met andere woorden: het is een heffing. Die heffing kunnen we alleen maar gebruiken en heffen voor rioolkosten. In de kaderbrief stellen wij later de leges vast. Maar voor die tijd hebben wij de discussie over: hoe gaan wij nou om met de te verwachten kosten naar de toekomst toe en de boeggolf? De heer Meester heeft er altijd een pleidooi voor gehouden, in 2015 al: laten we nou niet alle kosten naar de toekomstige generatie schuiven, maar laten we ook een deel van die kosten op ons nemen. Dat is natuurlijk een besluit, dat u zelf moet gaan nemen. Dat kunnen wij als college niet. We kunnen het wel voorstellen, we komen ook met een voorstel in die richting, dus we gaan het goede gesprek wel aan. Dan is het aan u om loyaal naar de toekomstige generaties te kijken of te denken: nu is het niet nodig, dus we houden de heffing laag. Dat even voor de helderheid. Dan kom ik ook op die evaluatie van meneer Markus. We hebben het allemaal druk, we hebben heel veel dossiers. In de commissie ruimte hebben we altijd tijd tekort en we willen het over alles hebben. Dat is ook goed, want dit is een heel belangrijk onderwerp, die evaluatie. We hebben in 2018 een evaluatie gehad. Wellicht kunnen we de stukken nog terug vinden. Mocht ik ze terug vinden, zal ik ze u alsnog toesturen. Het is niet zo, dat wij iets vast stellen, vervolgens 5 jaar later met iets nieuws komen en vervolgens daar tussentijds niets mee doen. Dat is niet aan de orde. Een evaluatie is zeker onderdeel van GRP. De vraag van meneer Duk had ik kunnen zien aankomen. Kunnen we warmtewinning doen? Daar zijn wij uiteraard met alle grote partijen over bezig. U weet dat er ook bij de Nieuwe Maas, ook in het grote Deltaplan, gekeken wordt of uit slib ook niet allerlei grondstoffen te halen zijn, maar ook warmtewinning. Wat dat betreft zijn we afhankelijk van andere partijen, maar mocht het zich voordoen, dan zullen wij er zeker gebruik van maken. Zoals u weet, zijn we al heel ver met de tweede leiding van schoon water. Dat is ook iets wat de heer Meester aangaf. We hebben natuurlijk al een dubbele riolering op ongeveer 80% van ons terrein om regenwater af te koppelen, maar dat is ook nog wel een discussie die we met elkaar krijgen, omdat het op privaat terrein is, om dan moet het van het private terrein naar de gemeentelijke riolering gaan en dat kost de mensen geld. Maar die discussie krijgen we ook nog wel een keertje met elkaar in het kader van duurzaamheid. Slim beheer: gewoon nadenken, boeren verstand. Daar waar we de levensduur kunnen verlengen, daarmee gaan we de economische levensduur voorbij en dan gaan we naar de technische levensduur. Slim beheer is de technische levensduur verlengen door allerlei moderne technologieën. De omgevingswet: ik weet niet wat die ermee te maken heeft. Het zal wel, maar met die vraag kan ik even niks. Het is niet negatief bedoeld, maar ik weet niet wat er bedoeld wordt met die omgevingswet. Ik beluister dat het een hamerstuk gaat worden. Wij komen hierop terug rondom die financiering en de ruimtelijke aanpak om het goede gesprek aan te gaan. Ik doe de toezegging. De afdeling luistert nog wel mee om kwart voor twaalf, dat we hier een oploop voor gaan maken voor de kaderbrief, want het is wel een heel belangrijk onderwerp. Het speelt bij mij ook. Ik heb ook de zorgen over de kosten en de boeggolf. Laten we niet ons hoofd in het zand steken, maar met open vizier het gesprek aangaan. Ik hoop, dat we met een open vizier een iets ander gesprek krijgen dan eerder op de avond. Daar wil ik het bij laten.

De voorzitter: De toezegging over de financiering is genoteerd.

Tweede termijn

De heer Jumelet, WIJ: Ik wilde toch nog een opmerking maken, want misschien heb ik het toch gemist in het betoog van de wethouder. Ik wilde toch nog heel nadrukkelijk aandacht vragen, want hij noemde over 30 jaar, die boeggolf. 30 jaar, dat is 2050 en laat dat nou net het jaartal zijn, dat in de

verduurzaming een heel bijzonder jaar gaat worden. Dat betekent in de jaren daarvoor, dat er wellicht heel veel gaat gebeuren. Die samenloop van die twee onderwerpen van riolering en verduurzaming, werkzaamheden rondom de energietransitie, het zou mooi zijn als we die op een slimme manier samen kunnen pakken. Het scheelt wellicht in de kosten, maar het scheelt ook in de overlast. Het één kan het ander ook aanjagen, om dat vorm en inhoud te geven. Wat ons betreft een hamerstuk en dank voor de toezegging van de wethouder.

Wethouder Fortuyn: Ik wil de discussie niet aanjagen, maar in de vogelbuurt gaan we nu de riolering volledig vervangen en over 6 jaar kunnen we het open trekken, omdat de kabels en leidingen niet vervangen kunnen worden. Dat even voor de scherpste van het verhaal.

De Markus, CU: De heer Fortuyn en de vergaderorde, leuk om mee te maken. Ik hoorde een toezegging over een evaluatie halverwege. Dat leek wethouder Fortuyn niet meer dan logisch. Dank daarvoor. Wat ons betreft een prima plan. Een hamerstuk.

De heer Van der Stad, D66: Hamerstuk.

De heer Duk, GL: Voor ons ook een hamerstuk. Fijn, dat de wethouder warmtewinning op het vizier heeft.

De heer Xhemaili, PvdA: Hamerstuk. Ik dank de wethouder voor de beantwoording van de vragen. Een goed stuk. Dank u wel.

De heer Machielse, VVD: Dan kan ik niet anders dan ook gebruik maken van deze termijn, maar dat is niet meer dan om te zeggen dat het ook wat de VVD betreft een hamerstuk is. Dank u wel.

De voorzitter: Nog behoefte om te reageren op de heer Jumelet m.b.t. de energietransitie? Of heeft u daar kennis van genomen. Wethouder Fortuyn: Ik heb al gereageerd. Ik denk dat we elkaar wel begrijpen. Het is prima. De voorzitter: Conclusie: een hamerstuk. Dat is mooi.

6.g Actualisatie regelgeving ondergrondse infrastructuur (kabels en leidingen)

Dit agendapunt is behandeld na behandeling van agendapunt 5.b.

7a. Actualiteiten uit het college

De voorzitter: We hebben een keurig overzicht gehad van een paar pagina's. Heeft iemand behoefte om daarop te reageren? Nee? Dan is het voor een ieder helder.

7b. Actualiteiten uit de commissie

De voorzitter: Volgens mij heb ik daar niets van vernomen.

7c. Verbonden partijen

De heer Muis, D66: Volgende week zijn de adviescommissies van de MRDH vervoersautoriteit en economisch vestigingsklimaat. Morgen is er klankbordgroep met gemeenten en vertegenwoordigers. Het lijkt me verstandig dat iedereen daar kennis van neemt. Het gaat over investeren in de regio bij de vervoersautoriteit, coronamaatregelen en het openbaar vervoer. Ook interessant: adviescommissies en raden hebben gevraagd om betere, eerdere, laagdrempelige informatie over wanneer zaken geagendeerd worden. Daar krijgen we een presentatie over. Allemaal relevante onderwerpen, waarvan we moeten kijken hoe ze terugkomen in de raad. Dank u wel.

8. Rondvraag en sluiting

De heer Duk, GL: Wat mij betreft mag mijn rondvraag schriftelijk behandeld worden, gezien het tijdstip.

De voorzitter, om 23:50 uur: Dat vind ik erg sympathiek van u, als u dat voorstelt. Dan hebben we de agenda gehad. Het is bijna twaalf uur. Na 2 dagen vergaderen met de commissie ruimte, denk ik dat we toe zijn aan een goede nachtrust. Dank voor uw inbreng en uw geduld om het aantal uren weer aan de commissie te besteden. Dank daarvoor en welterusten. Ik hoop dat u van uw welverdiende rust kunt gaan genieten, het even van u afzetten voordat u naar bed gaat. Welterusten.